

43481

110

Fr. Schiess

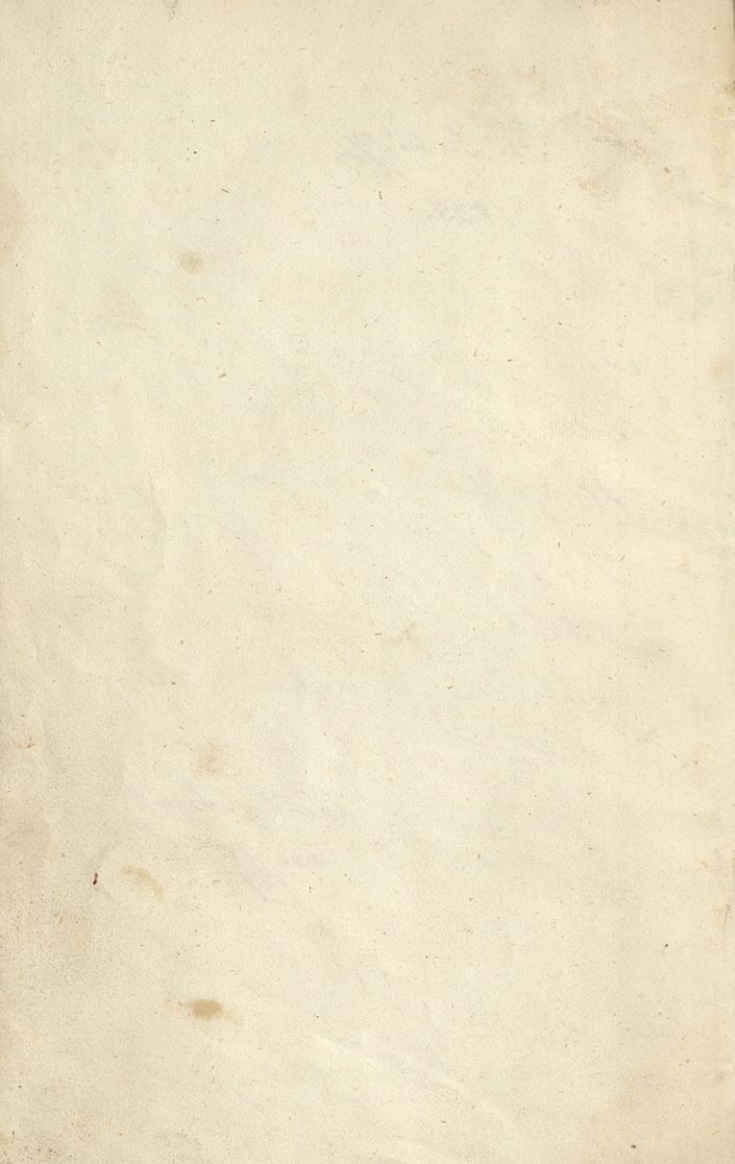
1835.

Im Auftrag der F. Schiess
Recht. Schiess die
Herrn zur Liebung ist Schiess
Gefährten am 12 April
1842 Schiess sein
Sei ewige Licht leuchtet
ihm und bitte für uns
Leiden.

Lu. Schiess

am 28 53
12

Van Trovondy

Sedem poſtnih pridig

od

ſhtirih poſlednjih rezhi,

katire je pridigoval

P. FELIZIAN RANT,

Guardian in Fajmoſhter v' Ljubljani per materi
boshji pred moſtam, v' letu 1829.

V' natif teh bukev ſo gnadlivi Firſht

GO, SPOD GO, SPOD

ANTON ALOJS,

Ljubljanski ſhkof 26. liſtoviga gnoja 1833 dovolili,

V' Ljubljani, 1834.

Natifnil JOSHEF BLASNIK.

J. Uchovnik

Na prodaj per Adam Henriku Hónu, bukvoſesu in kup-
zhevavzu s' popirjam na ſtarim tergu Nro. 157!

43481

*V' vsih svojih delih premishljaj svoje posled-
nje rezhi, ino nikolj ne bosh greshil. Eccl.
VII. 40.*

11-030007453

Perva postna pridiga.

On je frebarnike v' tempeljnu od sebe vergel, se je prezh podal, je fhal kē, ino se je s' vevjo obesil. Mat. 27. 5.

Sveti postni zhas, kteriga smo sazheli, imenuje sveta katolska zerkev sato dnove svelizhanja, kir Bog nam sdej obilnisthi gnade delji. II. Kor. 6. 2. „V' temu prijetnimu zhasu, pravi on, bom jest tebe ushlisfal, ino te spet v' gnado vsel.“ Bog hotel! de bi bil tud nam ves shtir-desetdanski postni zhas saref sveti in svelizhanski zhas. De bi s' sazhetkam posta bil konz vsih pregreh, ino sazhetik resnizhne pokore. K' temu je pa nar bolsi pomozh po sprizhevanju Modriga v' s. pismu, premishlovati vezhkrat shtir posledne rezhi. Eccl. VII. 40. „Per vsih tvojih deljih, pravi on, se spomni tvojih poslednjih rezhi, ino ne bosh nikol greshil.“ Ravno ta resniza je pa tudi sapopadik mojih letashnih postnih pridig. Šmert, sodba, pekel, nebesa so shtir poslednje rezhi. Danf govorim sploh od smerti, ino posebno od nesrezhne smerti greshnika; danf tedn bom govoril od frezhne smerti pravizhniga;

tretji tork v' postu bom govoril od dushe pred
 fodnikam; zheterti torek od sodbe; peti torek
 bom govoril od pekla; shesti od vezhniga pla-
 zhila isvoljenih; ino na veliki petek od terple-
 nja Gospoda Nashiga Jesusa Kristusa. Jest saz-
 nem is pergodbe Jesuoviga terplenja, ino val
 spomnim nar pervo nefrezhniga Aposteljna Jude-
 sha Ishkarjota. Kader je Judesh vidil Jesusa, kte-
 riga je isdal, k' smerti obsojeniga, mu je bilo
 shal. Nese nasaj tistih trideset srebernikov ino vpi-
 je na glas: Mat. 27. 4. „Greshil fim! nedolshno
 kri fim isdal!“ Judovski duhovni rezhejo Jude-
 shu: „Kaj nam mar? ti glej.“ Per teh besedah
 Judesh obledi, grosa ga sgrabi, v' tempelj je
 dnarje vergel, ves plashan divja po verev, gre
 ino se vbefi. Poshlushavzi! glejte shivo podobo
 vmerjozhiga greshnika, ino sapopadik moje da-
 nashne pridige, katero tako rasdelim: mi ne vemo
 ne ure, ne dneva, kdaj bo treba umreti, sato
 se moremo sdej skerbno k' dobri smerti perprav-
 ljati; prvi delj. Nizh hujshiga ino nizh strash-
 nejshiga ni, kakor je smert nespokerniga gresh-
 nika, kakor je bila Judesha Ishkariota, drugi delj.
 — Moj namen ni, val bres potrebe v' strah per-
 praviti, ampak, de bi vi grehe sapustili, ino pot
 pokore nastopili. Ino zhe se to sgodi, mi bote
 hvaleshni na smertni postelji, de fim vam danš
 eno uro strah napravil. Vezhni Bog! ktiriga mi-
 lost in usmilenje je neskonzhno, pomagaj nam
 s' tvojo gnado, de bo nam k' svelizhanju danashno
 premishlovanje od smerti, sosebno od smerti
 greshnika.

Smert je lozhitev dushe od telefa. Vsakiga zhloveka dusha se more enkrat lozhiti od njegoviga telefa; sakaj she v' pervih bukvah Mojsesa Bog tako govori: I. Mos. 3. 19. „Prah si, ino v' prah se bosh spremenil.“ Nakateri ljudje nozhejo od smerti zlo nizh misliti ino shlishati, sato pa, kader je pogreb, rajsh prezh bejshé, oni pravijo, to zhloveka prevezh shaloftniga sturi, sakaj bi sebi shivljenje grenil, k' je tako kratko. Tode to ni pametno, pred smertjo se ne more nobeden skriti, nji nemore nobeden vbejshati. Hebr. XI. 27. „Vmreti, pravi s. Pavl, morejo vsi ljudje.“ — bogati ino revni, uzheni ino neumni, kralj ino soldat, kmet ino gospod, vsi morejo umreti. Supet drugi pravijo: enkrat more fizer vsaki zhlovek umreti, pa vonder, danf she ne, ino tudi imam upanje, de ta mesiz, to leto tudi she ne, sakaj bi tedej na smert vedno mislili, kir she tako prenaglo pride. Kristjani! to so prasni sgovori, ravno sato moremo smert vezhkrat premishlovati, ker ne vemo, kdaj ino kako bode mo umerli, de se k' smerti prav dobro perpravimo; sato pravi Jesus: Mat. 34, 42 — 44. „Zhujte ino bodite smeram perpravljeni, sin zhloveka bode prishal ob uri, sa ktero nobeden ne vé.“ Kaj nas uzhi pergliha od deset diviz? Mat. 25, 1 — 14. kaj od hlapza v' s. Evang.? Luk. 12, 43. kakor, de k' frezhni smerti se imamo vedno prepravljati.

To refnizo k' frezhni smerti se perpravljati, so svetniki in svetnize boshje dobro sposnali, sato jim je mertvashka glava, tamni grob, zherne mertvashke pare, blede mertvashka svezha, vedno smert pred ozhmi malala, to jih je smeram perganjalo se perpravljati k' frezhni smerti. Kristjani! kaj ne opominja tudi na vsaki dan, sdej ta, sdej una rezh, de se imamo k' dobri smerti perpravljati? Tukej vidimo mashnika nefiti s. refhno telo k' bolniku; tamkej shlishimo mertvashki svon; tukej, k' nesejo merlizha k' pokopalishu. Vse to na opominja, de zhlovek se more vedno k' smerti perpravljati.

Bote prashali, kako se pa more zhlovek k' smerti perpravljati?

1) Kir mi vemo, de na bo smert od sveta lozhila, ne smemo serza na svet navesvati. I. Kor. 7. 29. „Zhaf je kratik, pravi s. Pavl, kateri svet vshivajo, nej bojo, kakor de bi ga nevshivali, sakaj podoba tega sveta prejide.“ Luk. 12, 20. „Moja dusha, je rekel evangelfski bogatinz, ti imash dosti blaga sa vezh let, bodi mirna, jej ino pi, ino dobro shivi, pa she tisto nozh mu je bilo rezhen: Norz! she nezoy bo tvoja dusha od tebe terjana, ino kar si perpravil, zhigavo bo?“ Moj kristjan! ktiri veshefh svoje serze na dnar, na bogastvo, na zhast, na gresfno veselje, ali se ne sna tebi ravno taka sgoditi? kako velika bi bila tvoja shalost ino britkost! Je ni vezhi shalosti sa zhloveka, kakor je ta, zhe se prevezh na ta svet navesuje. O kdo mi da nasaj moje dni! bosh sdihval gresfnik; pridite

nasaj is vezhnosti v' grehih, v' lenobi spravljene leta ino ure! sdej sposnam vašho zeno, sdej vem, koliko veljate. Prekleti svet, ktiri fi me motil; pregrešno veselje, v' ktirimu fim dni, tedne, mesize, leta spravil. O zha! kako hitro fi sginil. Rad bi hotel sdej svete mashe shlishati, rad bi bral svete bukve, rad bi blishni-mu vsmilenje skasval, rad bi poshlushal boshjo besedo, rad bi prejemal svete sakramente. — Tako, moj kristjan, bosh sdihval na smertni postelji, pa kaj pomaga, k' bo preposno. „Ne ishimmo tedej tega, kar je spodej, ampak to, kar je sgorej, pravi s. Pavl, Kolof. 3, 1. ker sedi Kristuf na desnizi boshji. Mi nimamo tukej stanovitniga domovanja, pravi on, I. Kor. 7. 29 — 31., ampak le prihodno ishemo.“ Preskerbimo tedej našho dušho vezhkrat s' svetim sakramentam svete pokore ino reshniga telefa, redimo jo s' besedo boshjo, s' molitevjo, s' svetim masham, tako se bomo k' smerti dobro perpravili.

2) Kir vemo, de se bomo ob smerti od svojiga telefa lozhili, ne smemo truplu vfiga dovoliti, kar posheli, mu ne smemo prevezh strezhi, szer se bo dušha na sadnje preteshko od telefa lozhila. Sato pravi Jesuf: Mat. 6, 25 — 33. „Ne skerbite sa svoje shivljenje, kaj bote jedli, tudi ne sa svoje telo, kaj bote oblekli. Kaj ni shivljenje vezh, kakor jed? in telo, vezh kakor oblazhilo? Ne skerbite tedej rekozh: kaj bomo jedli, kaj bomo pili, ali s' zhem se bomo oblekli, kir po tém neverniki oprashujejo, sej vašh nebeshki ozha vej, de vfiga tega potrebujete. — Ishite te-

dej narpopred nebeshko kraljestvo ino njega pravizhnost, ino vse letó bo vam perverssheno.“

3) Kir se po smerti nizh vezh ni mogozhe spreoberniti ino spokoriti, varimo se, de naf smert v' grehah ne dobi. „Drevo, pravi Modri, Ecd. 11, 3. bo padlo proti poldnevu, ali proti polnozhi; kamor bo padlo, bo obleshalo.“ Nikar tedej nikdar odlashti, she le v' bolesni se sazheti k' smerti perpravljati, sakaj v' bolesni branijo slabosti ino zhasne smote, se k' smerti prav perpravljati. Greshnik! takrat bo prekratko, de bi samogel ti vse v' bolesni poravnati, kar si 30, 40 ali 50 let pregreshil; takrat bo preposno na enkrat se s' Bogam spraviti s' refnizhno pokoro, ino sej ne vesh, s' kako smertjo bosh vmerl, ali s' naglo, bres vse bolesni, ali po dolgi bolesni. Ali si bo upal hishni gospodar svoje rezhi v' nemar pustiti, kir ve, de njegovi gospod utegne vsako uro od njega odgovor tirjati? Ali si bo upal brodnik na derezhi vodi v' ladji spati, dobre volje bres skerbi biti, kir ve, de vtegne vsako minuto na skalo perleteti? ino se potopiti? ino mi, kir vemo, de smert bo prishla, kakor tat ponozhi, kador se je homo narmejn troshtali, mi ker vidimo, de smert poklizhe v' vezhnost sdej tega nashiga perjatla, sdej uniga soseda, mi bomo pa odlashtali do sadnje bolesni se k' dobri smerti perpravljati? Gorjé tebi! gorjé meni! zhe pretezhe dan sa dnevam, bres skerbi k' dobri smerti se perpravljati. Gorjé tebi! gorjé meni! zhe naf prehiti sadna ura, preden se k' nji dobro perpravimo. O zhlovek! ako ti nesrezhno vmer-

jesih, ne bo mogla ta nesfrezha po smerti nikdar popravljena biti. Torej valj prosim, ljubi moji! perpravljate se skerbno vsaki dan k' dobri smerti; sakaj, vezh jih je, de nesfrezhno, kakor pa, de sfrezhno vmerjejo; kir malo jih je, de bi se skerbno k' dobri smerti perpravljali. Sato pravi Jeshuf: Mat. 20, 16. „Veliko je poklizanih, pa malo je isvoljenih.“ Nizh hujga pa ni, kakor je smert nespokorjeniga, nepoboljshaniga greshnika, kakor je bila nesfrezhniga Judesha Ishkarjota, to v' drugim delu.

II.

Terdovratni greshnik vmerje, kakor Judesh Ishkarjot. Judesh, pravi f. Evangeli, je shal prezh, je vergel v' tempeljnu od sebe sfrebernike, ino se je s' vervjo obefil; on se raspozhi po sredi, ino ispe is sebe svoje greshno oferzhje. O nesfrezhni med vsemi nesfrezhnimi! kaj delash? Ali ne vesh, de sgrevaniga serza Bog nesavershe? ali neposnash tvojiga ljubesniviga uzhenika? ki te imenuje svojiga prijatla ravno takrat, kader si, kakor sovrashnik njega kushnil. Glej! Magdalena je jokala, ino odpushanje sadobila; glej! greshnika Zahevs, je Jeshuf v' gnado vsel. Glej! preshestnizi je grehe odpustil. Ali se ne spomnish na pergliho od sgubljeniga fina? od najdeniga dnarja? od dobriga pastirja? Vej, vse to vej Judesh, ino vender, kdo bi se ne sazhdil? on gré prezh, vershe sfrebernike v' tempelj, ino se s' vervjo obefi.

Kristjanje! to je shiva podoba vmerjzhiga gresfnika. Gresfnik se tudi na sadnje k' zerkvi oberne, kakor Judesh, k' je frebernike v' tempelj nesil. Gresfnik ishe na sadnje troshta ino pomozhi per zerkvi, tode sastojn, sato, ki ne radovoljin, ampak posilen ishe. Bo morebiti rekel kdo, sej je prav, de gresfnik per zerkvi troshta ino pomozhi ishe, sej je zerkev vsmilena mati, katera gresfnikam grehe odpuha. Sej Bog sam pravi: Ezech. 33, 11. „De nozhe smerti gresfnika, ampak de se spokori ino shivi.“ Ref je, ljubi moji! tako dober je Bog, de vsame rasbojnika is krisha v' nebesa; ali najdejo se tudi gresfniki, Bog hotel, de bi jih malo bilo, ktiri v' grehih nesfrezhno vmerjejo, kakor Judesh bres ljubesni, kir sami tako hozhijo vmreti. „Vi me bote iskali, pravi Jesus: Jan. 34, 36. pa me ne bote najdli, ampak v' vashih grehih bote vmerli.“ Od takih jest danf govorim, od kterih pravi s. pismo: Isai. 65, 2. „Jest sim svoje roke pruti vam sfegval, pa niste hotli sa-nje perjeti, sato se bom smejal vashimu pugublenju, kir ste se vi toliko zhafa smejali mojimu klizanju. — Mislite si, de vidite leshati na smertni postelji nepoboljschaniga, nespokorjeniga gresfnika, kakor je bil Kajn ali pa Judesh Iskhkarjot, ali pa hudobni Juljan, ktiri je zlo kri Jesusa Nazarenskiga sanizheval, mislite si kakiga strudeniga nezhistnika, strudeniga preshestvarja; prevsetno, pohujshljivo, posvetno bzher, nezhimerno, pohujshljivo, po posvetni shegi napravljeno pustno plesaviko na smertni postelji. Sdravniki

obupajo nad njegovim sdravjam. Na njegovo dušho tako nobeden ne misli. Vender pa maslnik pride k' njemu skrivej poklizan. Vse odstopi od njega, samo maslnik per njegovi smertni postelji ostane. Moj prijatelj ga vprašha, ali me posnašh? Bolnik odmaje, de ne. O rad verujem! de ga ne posna, sakaj to je sgubljenavovza, katira ni hotela nikdar poshlushati glasu svojiga pastirja. Jest sim tvoj duhovni pastir, spovej se, tvoja bolesn je nevarna; ali terdovraten greslnik sagodernja, ino se na stran oberne. Nej me pušé, en malo saspati, potlej se bom spovedal. Prijatelj! nikar ne odlashtaj, fizer boshtvezhno saspal, ino se ne bosht pred sbudil, kakor v' nesrezhni vezhnosti. Kdaj si bil pa vender sadnizh per spovedi? jest sam nevem, koliko let je she. Pa kaj se bom spovedoval, sej nisem nizh taziga sturil, nisem kradel, nisem ropal, nisem nobeniga vbil; kar shesto sapoved sadene sim ref od perve mladosti gerdo in nesframno shivel, pa sej to mi Bog ne bo sameiril, sej mi je on dal hudobno nagnenje ino spazhenonatoro. Oh kristjani! to je spoved to, de se Bogu vsmili! ké je grevenga? ké je shalošt savoljo greha? Maslnik svari, opominja, bolnik sdihne, pa ne od grevenge, ampak ker mu je she dušha na jesiku. Maslnik govori besede svete odvese, o Bog! ko bi jo pazh greslnik vreden bil, — on mu da popotnizo s. reshniga telefa, kakor jo je dal Jesus Judeshu. Pomashe f' svetim oljam njegove nesframne ozhi, nezhiste roké, preklinjavfske shnable, gluhe ushesa, ino glejte

sadnja ura bi je! — Oh uboga dusha! kdo ti bo pomagal? spoved ni popolnoma, grevenga hinavska, naprejšetje perfileno, vera slaba, upanje zagljivo, ljubesen mersla. Dobro ime ino poshtenje blishniga ni she popravljenno ino shivljenje je per konzū, smert je pred vratmi, ozhi se vternejo, nos shpizhaft postane, bleđa mervashka farba pokrije ves obras, ino on umerje nesrezhno, ker je pregreshtno shivel. Poglejte! kako filno strashna je smert greshtnikov. Sato pravi David: „Smert greshtnikov je prav huda.“ Psalm. 33, 22. „Kar bo zhlovek sejal, pravi s. Pavl Galat. 6, 7. to bo tudi poshel.“ Kdor plevel na njivo seje, ne bo pshtenize shel. Kdor tedej hudobno shivi, nesrezhno vmerje.

Greshtniki, nespokorjeni greshtniki! trefite se, jutrashtni dan val sna ravno tako strashna smert sadeti; sakaj pravi s. Gregor: „ktiri je spokorjenimu odpushtenje grehov obljudil, ni greshtniku obljudil jutrashtniga dneva.“ Greshtnik! nikar se tedaj ne sanashaj na sadnjo uro, takrat je preposno popravljati, kar si vezh let pregreshtil. Vohernik, golufni zhlovek! ali bosh she le na sadnjo uro popravljal tvoje krivize, povrazheval shkode, nasaj dajal, kar si vkradil, kar ni tvojiga, takrat ne bo zhasa. Nesramni nezhistnik! ali bosh she le na sadnjo uro dal slovo tvoji nezhistnizi? bosh she le takrat popravljal pohujshanje? o takrat bo preposno! Pohujshliva nezhistna pershtona! ali se hozhesht she le na sadnjo uro sarozhiti s' na krishu raspetim Jesusam? she le takrat obljuditi svestobo temu, ktiriga kri

fi v' shivljenju s' tvojim grehmi teptala? ali ho-
zhefh she le na sadnjo uro se odlozhiti od tvo-
jih sapeljivih prijatlov? o takrat bo preposno.
Malo, ljubi moji, jih je, oh fila! malo jih je,
de bi se na smertni postelji resnizhno spokorili.
„En sam je, pravi f. Augushtin, desni rasboj-
nik na krishu, de nobeden ne sme obupati, pa
tudi en sam is med tavshent, de se nobeden fer-
beshno na sadnjo uro ne sanafha.“ Bog bo od-
govoril na sadnje nespokorjenim greslnikam,
kakor pishe prerok Jeremia: „Oni bodo klizali
Jerem. 7, 13. gospod, gospod, ali jest jim bom
odgovoril, jest val ne posnam, hudobneshi, prez-
se poberite.“ Oni bodo sdihvali na sadnjo uro:
gospod! reshi nas; ali on jim bo odgovoril, ké
so valhi maliki, katire ste molili, leti nej vsta-
nejo, nej val reshijo. — Sbudite se tedej gresl-
niki, katiri shlishite tako strashne resnize, ino
perpravite se k' frezhni smerti, dokler je she
zhas, kir vidite, de na sadnje ne bo vezh zha-
sa, gnade ino perloshnosti. S' saboj nez-
h ne ponefete, kakor slabo ogrinjalo, ino pest otave,
ali pa oblanja pod glavo.

Savoljo tega, ljubi moji! kir ne vemo ure
ne dneva, kdaj bo treba vmreti, perpravljamo
se sdej, dokler je zhas, dokler imamo gnado
ino perloshnost, de ne bo nefrezhna, ampak
frezhna nasfa smert. Nikar ne odlashajmo she
le ob zhasu bolesni se k' smerti perpravljati, kir
zhas bolesni ni perpraven savoljo telesnih fla-
bofci ino smot zhasnih fkerbi se k' smert prav
perpravljati; ino kir ne vemo, kako bomo vmerli,

ali na naglim, bres vse bolesni, ali po dolgi bolesni. Nej bodo tedej vam vedno v' spominju Jesufove besede: Mat. 24, 42 — 44. „Zhujte, bodite perpravljeni, kir ne veste ne ure, ne dne, kdaj gospod pride.“ Amen.

Druga postna pridiga.

Jesuf je s' velikim glasam vpil, ino rekel: Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho; ino tako govoreozh je glavo nagnil ino se lozhil. Luk. 23.

Sadnja beseda, ki jo je Jesuf na krishu govoril je bila: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ O ljubesen! Jesuf na krishu vmerje; Jesuf, katiri je shtir dni mertviga Lazara is groba poklizal; Jesuf, katiri je toliko bolnikov osdravil. Jesuf vmirajozh s' velikim glasam upije: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ O vesela, tolashna ino frezhna taka smert! to je smert pervorojeniga med vsm pravizhnim; Jesuf je vmerl, de bi mi vezhno shiveli. Šrezhni, ktiri so bili per Jesufovi smerti, ino so njega vmirati vidili. Kristjani! shelite tudi vi podobo Jesufove smerti viditi? Zhe shelite viditi podo-

bo Jesufove smerti, spremite me danš h' smertni postelji dobriga, pravizhniga kristjana; kakor val je danš teden prestrašhila strašhna smert nesporjeniga grešhnik, tako more val danš potolashiti ino rasveseliti frezhna smert dobriga, pravizhniga kristjana.

Nizh bolj veseliga vam ne morem pridigovati, kakor od smerti pravizhniga, od katire pravi David: Pf. 115, 15. „Lepa je smert svetnikov pred gospodovim oblizhjam.“ Vmirajozhi kristjan vesel semljo sapustil, on sna rezhi s' svetim Pavlam: II. Tim. 4, 6, 7, 8. „Jest vmerjem, zhaš mojiga lozhenja se perblishuje. „Jest fim se dobro vojskoval, ték fim dokonzhal, vero fim ohranil; sdej me zhaka krona pravize, ktiro mi bo dal gospod pravizhni sodnik tišti dan; pa ne le meni, ampak tudi tištim, ktiri njegovi prihod ljubijo.“ Preden je Jesuf shel v' svoje terplenje ino smert, je rekel na veliki zhetertik svojim uzhenzam: Joan. 14, 2, 3. „Ako bi vi mene ljubili, bi se mogli veseliti moje smerti, sakaj jest grem k' ozhetu, per ktirimu je tavshent ino tavshentkrat bolj, kakor v' vřih posvetnih dobrotah. Pa tudi vi savoljo sebe ne bodite shalořtni, v' hiřhi mojiga ozheta je dořti prebivalřh, jest grem pred vami ke, v' nebesih vam prořtor perpravljat, pa bom supet priřhel, mi se bomo spet vidili, de bořte tudi vi tamkej, kir fim jest na vekomaj.“ O sato je sdihoval tolikokrat David: Pf. 41, 3. „O gospod! kdaj se bom she jest per tebi snajdil; kdo me bo reřhil is jezhe mojiga trupla? je rekel s. Pavl.“ Rom. 7, 24. Glej-

te, ljubi moji! tako so sheleli smerti vsi pravizhni, kir je bil njih saklad (shaz), je bilo tudi ferze; kir so pa vedili, de tega nebeshkiga saklada dergazhi ne morejo sadobiti, kakor s' zhasno smertjo, sato so sheleli is tega sveta iti, de bi popred nebeshkiga veselja deleshni bili. — Pa sakaj je vender smert pravizhniga tako frezhna, tolashna ino vesela? — Na to vprashanje, bom vam v' danashni drugi postni pridigi govoril.

Vmirajozhi Jesus! daj gnado, de bo shla mojim poshlushavzam, k' ferzu boshja beseda, de bodo po tvoji smerti, vezhno frezhno shiveli. Poterpite.

I.

Kakor smo danš teden shlishali, de ni nizh hujshiga, kakor je smert greshnika; kir ga smert vezhi del na naglim prehit, kakor evangelskiga bogatinza; she hujsh je, kir per sdravju na smert ne misli; kir vidi, de svet more sapustiti, blago, prijatle, snanze, ktiri mu nizh vezh pomagati nemorejo; narhujshi pa sato, kir vidi, de ga po smerti drusiga ne zhaka, kakor vezhno pogubljenje. Ravno tako nizh bolj veseliga ni, kakor je smert pravizhnih.

Pa sakaj je vesela smert pravizhnih? —

1) Sato, kir pravizhni, ali nedolshni, ali pa spokorjeni umerjo.

V' nashih zhafih je fizer malo dush, de bi do smerti nedolshnost ohranile; vender pa teh, katiri jo ohranjo, oh kako lepa je njih smert! — One ne umerjejo, ampak saspé, kakor s. Alois,

f. Nesha. — Ali pa umerjo spokorjeni. Tudi leti veselji, ino mirni umerjejo; sakaj njih serze je gospod Bog omezil, rekel je: spreoberniti se, ino spreobernili so se. On jim je rekel: Isai. 1, 18. „Zhe so vasli grehi tudi rudezhi kakor shkerlat bodo beli, kakor sneg, zhe se k' meni spreobernite. — Nozhem smerti greslnika, ampak de se spokori ino shivi.“

2) Je smert pravizhniga sato vesela; kir vidi, de sdej je prezh nevarnost, Boga vezh rashaliti, ne svet, ne hudizh, ne meso, nobena rezh, ga ne bo vezh v' greh sapelati mogla. —

3) Savoljo dobrih del, ktire je pravizhni v' shivlenju skupej spravil. „Blagor jim, katiri v' gospodu umerjejo.“ Skriv. rasod. 14, 13. „Dobre dela bodo pravizhne spremile.“ —

4) Je sa pravizhne smert, sato veliko veselje, kir takrat sapuste dolino solsi, ino gredo v' nebefa. Pravizhni sme serzhno rezhi s' vmirajozhim Jesusam: Joan. 12, 28. „Ozha! ura je perfhla, sturi zhashtiljiviga tvojga fina.“ O veselje pravizhniga! Kader umira; on gre k' ozhetu, v' domazhijo, na svoj dom. — O kolikokrat ga je shejalo, po nebeshkim veselju, ino sdej vidi, de je reshen, is lushnosti sveta, kir pride k' ozhetu, se sklene na vezhno s' Jesusam. „Vdrusheni ste, pravi f. Pavl. Hebr. 12, 22 — 24, v' mesto shiviga Boga; med tavshent ino tavshent angelov; v' drushino nebeshkih prebivavzov; k' Bogu, vsih sodniku; k' Jesufu, noviga testamenta fredniku: med dushe pravizhnih, katire so svoj konz dosegle.“

Le gresfhnik se boji svet sapustiti, se trefe pred vezhnoftjo, kir vé, de ga fhiba pravize boshje tam zhaka. — Ali pravizhni se smerti ne vftrafhi, temuzh se fhe bolj vefeli, kakor jetnik, kader mu bo osnanjeno, de bo fpuften is tamne jezhe. O vefelite se vfi pravizhni! Kir ravno smert, bo fturila konz vftimu vafhimu terplenju, ino pojdete is sveta, k' vafhimu ozhetu, po ktirimu fte vselej sdihvali, smert bo vafh dobizhik; sato pravi f. Pavl. Philipp. 1, 21. „Od sdej sa naprej je Kristuf moje shivljenje, ino smert moj dobizhik.“ Od tiftiga zhafa, kar je Jefuf umerel, lohka vprafhamo s' f. Pavlam: I. Kor. 15, 55. „Smert! ki je tvoje selo? — smert! ki je tvoje premaganje?“ —

Kar dufha pravizhniga na sadnjo uro vefelja obzhuti, se ne da dopovedati. Š. Bernard pravi, de pravizhna dufha tako fama febe, na smertni postelji tolashi: „Hvala tebi, ljubeshjiv Jefuf! sdej imam tisto vefelje, katiro fim vselej sheljela; moje vefelje je popolnoma, tega ne bo nikolj vezh konza; malo popred fim se bala, savoljo mojiga svelizhanja, ino sdej je vef ftrah sginil; malo popred nifem vedila, ali fim ljubeshni, ali foverafhtva boshjiga vredna? sdej vem, de me Bog ljubi, ino me bo vezhno ljubil; malo popred fim sdihuvala, oh kdaj bom perfhla v' moj dom, ino sdej fim tavshentkrat frezhna, kir se bom vezhno vefelila!“

Zhlovek je perpravljen, tudi fvojiga priyat la sapustiti, zhe upa od druge ftрани veliko frezho; — koljko veliko rajfhi sapusti pravizhni

kristjan svojiga narvezhiga sovrashnika, svojiga pregajnavza, ta sapelivi svet. Svet je she vselej pravizhne sanizhval. — She nedolshni Abel, je bil sanizhvan, od hudobniga Kajna; she bratji so sovrashili egiptovskiga Joshefa. Pilat, ves prevseten sedi na sodnim stolu, nar pravizhnejshi Jesus, sdihuje od vseh posabljen, v' smerdljivi jezhi. Greshniki so hvaljeni, pravizhni sanizhvani. Bogati mosh, sida ino stavi nove skedne, revni Lazar pobira drobtine, ktire psam oštajajo. Pravizhni kristjan pesha, od revshine, kir mu skopéz grisljeja kruha ne pervoshi, umerje, enak s. Franzhishku Saverju, pod slamnato streho, umerje kakor Jesus na krishu. Svet, hudobni svet, ga ne vidi, ino ga nozhe viditi. Pa nizh sato, pravizhni kristjani! nebodite tega shalostni, sej veste, de revniga Lazara, so nesli angeli v' nebesa, nevsmiljen bogatinz, je bil pa sakopan, v' peklenški bresen. Prevsetni terdovratni Farao, je poginil, v' kervavim morju, ino Israelzi so shli v' obljubljeno deshelo, ravno tako bo pershel dan, kir bodo pokopani, sanizhlivzi v' pekel, ino pravizhni, katire svet sanizhuje, pojdejo v' nebesa. Greshniki, ki se sdej veselé v' grehah, bodo vezhno jokali, pravizhni, katiri sdej shalujete, svoje grehe objokujete, se bote vezhno veselili; ti, katiri sdej shive v' grehah, bodo pahnjeni, v' unajne tamé; vi pa katiri delate sdej pokoro, bote vseti med boshje otroke. Vse to dela veselje pravizhnimu na smertni postelji. Sato misli pravizhni, na smerni postelji, sam per sebi s' s. Apostelj-

nam Pavlam: II. Tim. 4, 6, 6. „Jest sim se dobro vojskoval, moj ték, sim dopolnil, vero sim ohranil, sato zhakam krone, katiro fi ti meni pripravil, ljubi Jesus!“ Vidite, ljubi moji! is tih studenzov, isvira frezhna, vesela ino mirna smert pravizhniga. Pa she bolj frezhna je sato smert pravizhniga; kir on na smertni postelji isrozhi svojo dusho Bogu, kakor Jesus na krishu, kar bote shlishali, v' drugimu delu mojiga govorjenja.

II.

Jesus je na krishu umirajozh, na glas savpil: „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ Ravno tako perporozhi tudi pravizhni kristjan, kader umira, Bogu svojo dusho, ino sladko saspi. — Ena sama rezh bi utegnila shalost pravizhnimu umirajozhimu delati, postavim: Hishni ozhe, leshi na smertni postelji ino umira, per njegovi postelji, klezhi njegova brumna, bogabojezha, objokana, v' solsah vtopljená shena, okolj postelje, sdihujejo, jokajo nedolshni dobri otrozhizhi. — Veliko let, so shiveli v' ljubeshni skupej, ena dusha, ena misel, ino eno serze. On je bil njih, ljubeshniv ozhe, filo tesko, se ref od njih lozhi, k' vidi, kako mozno ga bodo pogreshali per hishi, doma. Serze se mu joka, kader jemle flovo od svoje ljubeshnive shene, serze ga boli, kader njo, ino svoje dobre otrozhizhe, sadni krat blagoslovi (shegna). Otrozi ino shena jokajo, ino on s' njim vred,

sato k' ima dobro serze; sato ki so shiveli v' sveti ljubeshni skupej. —

Vender pa, desiravno se obzhutlivimu zhlo-veku sdi teshka lozhitev, je vender njegova du-dusha popolnoma s' Bogam sklenjena. On pro-fi, kakor Jesus na olski gori: „Nej se sgodi tvoja volja.“ — Ref je, on ljubi sheno, otroke, pa vender Boga zhes vse. On vé, de zhlovek ne sme prevezh navesvati svojiga serza, na star-she, ozheta, materino otroke. On vé, de pravi Jesus: „Kdor vezh ljubi ozheta ino mater, ali otroke, ali kako drugo rezh, vezh kakor njega, ta njega ni vreden.“ Tudi shena ino otrozi, kir vidijo, de Bog hozhe imeti k' sebi njih ozhe-ta, pervolijo, desiravno teshko. Shena ino otrozi so per smertni postelji, kakor flushabniki per altarju, kader k' mashi streshejo, ino spremluje-jo s' maslnikam vred, ozhetovo dusho v' frezh-no vezhnost. Nikar ne mislite, de prevezh go-vorim. („Jest sam sim she bil vprizho tazih dobrih, brumnih umirajozhkih starshov ino otro-zhizhev, katiri so popolnoma v' voljo boshjo vdani, ozhetovo dusho spremlovali v' frezhno vezhnost, ino sim Boga hvalil, de sim se snaj-dil per tako frezhni ino veseli smerti pravizh-niga.“ —) Ref je, on sapusti svojo ljubo sheno, svoje otrozhizhe, tode namest njih, dobi ne-beshkiga ozheta, Jesusa, Marijo, angele in svet-nike! — Pojte s' menoj, k' postelji pravizhniga kristjana, umirajozhiga dobriga ozheta. Premis-lujte, kako sladko ino mirno umira. Mislite si, de saref vidite leshati na smertni postelji, v'

umiranju, takiga pravizhniga kristjana. Njegove ozhi so she bolj mertvafhke, kakor shive, vendar prijasno pogledajo mafhnika, kader pride, kir to je isvoljena ovzhiza, katira posna glaf svojiga pastirja, pa tudi on jo dobro posna. Ni jo treba filiti, h' prejemanju svetih Sakramentov, ni treba rezhi, de bolesen she ni nevarna, de mafhnik ga je pershel le is prijasnosti objiskat. — Jest jih profim, de me bodo ispovedali, de me s' Bogam spravijo, potim nej stri Bog s' menoj, kar mu dopade. Mir tebi! ga posdravi mafhnik, ino mir se mu smeja na njegovim obrasu; — mu da kushniti Jesufovo britko podobo, de loshej misli, koliko je tudi njegovi isvelizhar terpel, sa njega na svetim krishu, de loshej terpi, kakor je terpel njegov odreshenik? — Kdaj ste bli sadnizh per spovedi, ga prafha mafhnik? — ni she dolgo, ino tudi spoved od zeliga shivlenja, fim pred nekaterim leti sturil. Kaj ste od sadnje spovedi greshili? — V' molitvah fim bil rastresen, dremati se mi je hotlo, pa fim se premagoval, kar fim mogel; na otroke fim bil vzhafu najovolen, drugiga nevem takiga. Šte poravnali vashe zhafne rezhi? — ste sturili testament? — Kaj hozhem testament delati, kar fim imel od vezh premoshenja, fim ga rasdelil per sdravju, med uboge, kar mi po smerti ostane, to nej imajo otrozi ino shena. Prav je! — povejte, — ali se kej smerti bojte? sodbe? vezhnosti? — Kaj pak, tudi Jesuf je bil shaloften do smerti, tode

terdno upam, de kdor v' Boga upa, nebo na vekomej uframoten.

Kajné, ta spoved je vsa drugazh, kakor je bila nepoboljšhaniga greslnika, ktiriga smo danf teden premišhlovali? — O de bi jo fhlišhali! vsi tiſti sarasheni obletniki, ktiri lasjo, sadnje dni pred velikanozhjo okol spovedniz, kakor de bi ob pamet fhli, ino ishejo le mehke spoved-nike: sato, kir se poboljšhati nozhijo, ampak de le odveso ino velikanozhni zegelz dobe. O de bi fhlišhali to spoved! vsi sarasheni greslniki, ktiri brumne sato sanizhujejo, kir vezhkrat k' spovedi ino k' f. Obhajilu gredo. Ljubi moji! saj vi se ne dajte pohujšhati, od takih merslih kristjanov, ktire hudobno nagnenje, sapeljivi svet, ino hudizh ujete dershi. Vi, ljubi moji! ozhistite le vezhkrat, s' dobro spovedjo, vasho vest od grehov; kir veste, kako nevarno je, spravo s' Bogam odlashti, — le vezhkrat k' spovedi pojte; de se bote loshej greha varvali ino dusho v' gnadi boshji bolj poterdili, — vezhkrat pravim jest, pojte k' spovedi; sato de smiram bolj zhisto ino obzhutljivo vest sadobite.

Štopimo she enkrat nasaj, k' smertni postelji pravizhniga ozheta. Al shelite, tudi Sakrament f. reshniga telefa prejeti? vpraſha maslnik. O shivi nebeshki kruh! kako mozhno te shelim savshiti! — „Kakor shejen jelen, hrepeni h' studenzhni vodi, tako sheli moja dusha, tebe savshiti!“ — O Jesus spremi me v' frezhno vezhnost! — She na tem svetu, dokler fi shivil, fi rad bolnike obiskoval, obišhi tudi mojo dusho,

o Jezus! — o jagnje boshje! ktiro grehe sveta odjemlesh, usmili se me! — Maslnik mu pokashe, sadnjo popotnizo, rekozh: „Vsemi brat popotnizo Jesusa Kristusa, on nej te pred sovrasnikam varuje, ino v' vezhno shivljenje pelje!“ — Od samiga shpotovanja, do svetiga Sakramenta in shelja, ga savshiti se ves trefe; — on sklene skupej svoje mertvashe roke, ino savshije, v' sadnizh, sladkost angelskiga kruha. Poslednizh, mu da maslnik she Sakrament s. poslednjiga olja; mu pomashe s' svetim oljam ozhi, ushesa, usta ino roke; — bolnik pade v' smertne teshave ino sazhne umirati; — mertvashe farba ga preide; ozhi postanejo glashovne; usta se saprejo, ino maslnik govori: „Lozhi se brumna, kerstianska dusha, v' imenu Boga Ozheta, Sinu, ino s. Duha!“ — „Jezus! tebi shivim!“ — „Jezus! tebi umerjem!“ — „Jezus! tvoj sim shiv ino mertov!“ — „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim mojo dusho!“ — Glejte, ljubi moji! kako ref je, kar pravi David: „De draga je smert pravizhniga, pred gospodovim oblizham;“ — njegovo dusho, nesejo angeli v' nebesa, kakor so nesli, brumniga Lazara. On pride k' Jesusu, k' Marji, h' angelam in svetnikom. —

Kdo is med nas, ne sheli tako umreti? — Zhe pa shelimo, se moramo sdej, sa dobro smert perpravljati, kakor sim vas danš teden uzhil. Pridige, kerstianske nauke, ne le poslushati, ampak jih tudi v' serzu ohraniti; sveto mashe vezhkrat shlishati, se postiti, moliti, s. sakramente vredno prejemati, poishite si modriga,

pametniga spovednika, odprite mu popolnoma svojo vest, rasodenite mu na tanjko stan vaše duše; o kako veseli, lahka ino potolasheni bote vi enkrat umerli! Varite ozhi, jesika, ushes, rok ino nog, krotite hudobno nagnenje, de vas ne bo takrat strah, k' vam bo delil mashnik sakramente umirajozhkih. Šosebno se pa vofskujte, sdej per shivljenju narbolj s' tistim hudobnim navadnim greham, ktirimu ste narbolj podversheni. Zhe te jesa, togota tako mozhno drashi, de kolnesht, sdajash, zhe je sdej ne bosht premagoval, kako jo bosht pa na sadnjo uro premagal? — Zhe sdej v' shivljenju, svojih nezhistih skushnjav ne premagujesh, kako jih bosht pa na smertni postelji premagal? — Zhe se nezhesht sdej k' dobri spovedi perpravljati, kako se bosht pa v' sadnji bolesni pripravil? — Zhe sdej svoje serze na svet navesujesh, kako teshtko ga bosht, na sadnjo uro odtergal? — Kdor hozhe frezhno umreti, kakor smo danš shlishhali, nej se sdej k' smerti perpravlja.

Ljubi Jesus! pomagaj nam tako brumno shiveti, de bomo samogli tudi enkrat frezhno umreti. Dej gnado vsm nedolshnim, de ohranijo svojo nedolshnost noter do smerti. Pomagaj vsm resnizhnim spokornikom, delati do smerti stanovitno pokoro. Sbudi vse terdovratne greshnike, is spanja njih grehov, ino pelji jih s' tvojo gnado, na pot pokore, de bomo tako vsi takrat, kader bo nam mertvashki pot po obra-su stal, kader bodo ozhi glashovne postale, kader bomo leshali, kakor ti ljubi Jesus na kri-

shu, tudi mi na našhi smertni postelji, tako sdihovali k' nebeshkimu ozhetu, kakor si ti: Luk. 25, 46. „Ozhe! v' tvoje roke isrozhim svojo dusho.“ Amen.

Tretja postna pridiga.

Kaj se vam sdi? — Oni so pa savpili: smerti je vreden.
Matth. 26.

She kar svet stoji, ni bilo tako lashnive toshbe ino krivizhne sodbe, kakerfhna je bila tista, ki jo je Pilat velki petik zhes Jesusa sklenil. Na veliki zhetertik, svezher je bil Jesus ujet, zelo tisto nozh, je bil v' jezhi sapert, v' petik sju-trej, je bil perpeljan pred Pilata sodnika, toshen, k' smerti obsojen, opoldan bizhan (gajshelan,) popoldan ob treh na krishu raspet, na kvishko povsdignjen, ino na krishu umorjen. — Tako se godi, kader hudobni, nedolshniga toshjo ino sodjo. Mi imamo postavo, so vpili obdivjani Judje, ino po našhi postavi more umreti. Sakaj pa? jih vprasha Pilat, kaj je pa hudiga sturil? — Poshlufhajte prvi urshoh, oni pravjo: on je smerti vreden. Pilat odgovori: smerti je vre-

den? jest ne najdem nizh smerti vredniga nad njim. Poshlushajte drugi urshoh, Judje pravijo Pilatu: zhe ga ti ispustish, nifi zesarjov perjatelj, Pilat, k' se je bal zesarjove samere, obmolzhi, si roke vmije, sposna, de je Jesus nedolshen, ga da bizhati (gajshlati,) ino kir ljudstvo tako imeti hozhe, na krish perbiti. — Bolj lashnive toshbe, ino bolj krivizhne sodbe, she ni blo nikolj, kar svet stoji, sklenjene, kakor je bla ta, sklenjena od Pilata nad Jesusam.

Ali nashe dushe, ljubi moji, ne zhaka lashniva toshba, ampak resnizhna, ne krivizhna sodba, ampak pravizhna, katiro bo Jesus, kader se bo dusha od telefa lozhila, nad vsakim posebej, ino na dan sploh sodbe, zhes nas vse sklenil. Dva pretezhena posna tvorka. smo premishlovali strashno smert, nespokorjeniga gresnika; ino veselo smert pravizhniga. Danš bomo premishlovali, zhloveshko dusho v' vezhnosti, pred boshjim sodnikom Jesusam Kristusam. „Zhlovek, pravi modri v' s. pilmu, Eccl. 12, 5, pojde v' hisho vezhnosti.“ „Na tém sveti, pravi s. Pavl. Hebr. 13, 14, nimamo stanovitniga domovanja, ampak le prihodno v' vezhnosti ishemo.“ Mi vsi, se tedej vsako uro, vezhnosti perblishujemo. Glejte! to je sapopadik danashne pridige. V' pervim delu, bomo premishlovali zhloveshko dusho, v' vezhnosti, per posebni sodbi boshji Jesusa Kristusa. V' drugim delu pa, kako bo gresnik, pred sploh boshjo sodbo sojen ino preprizhan. Pravizhni Bog! katiri nozhesh smerti gresnika, ampak, de se spokori ino

vezhno shiai, dej gnado, de bomo posebno ino sploh sodbo boshjo, prav premislili, katira naf zhaka, de se bomo sa-njo sdej, prav perpravljali, dokler je she zhas, gnada ino perloshnost sa naf. Poterpite.

I.

Dufha po smerti, pred sodnim stolam Jesufa Kristusa.

Ti imash prijatle, je pisal Plinius zesarju Trajanu, sato, k' si sam prijatel. —

Potolasheni bodite vi brumni, pravizhni kristijani, katiri imate sa prijatle Mario, Angele, svetnike, sato, kir ste vi sami prijatli Jesufa Kristusa, proti vam bo Jesus usmiljen ino ljubesniv sodnik, sato, kir sdej svesto flushite, Jesusu Kristusu, vi mu sdej veselje delate, ino on ga bo tudi vam, per posebni sodbi sturil. Babilonski kralj Baltasar tega ni sturil Bogu, sato ga je sadela strashna sodba boshja. Daniel 5. „Baltasar, je poropal svete posode, is jerusalem-skiga tempeljna, ino se je is hudubije posvezhenih posod, per svoji misi poslushil, tudi se je v' prizho vsih drugih, norza delal, is svetih rezhi. Eni dan, kader sedi per misi, se perkashe zhloveshka roka, ino pishe na steno te besede: dokonzhano, (Mane) pretehtano, (Thekel) rasdeljeno, (Fares.) Baltasar se na te besede ves prestrashi, tako, de se mu roke ino noge tresejo, sato, kir je bil ves hudoben ino pregreshen. On poklizhe preroka Danjela, ino mu obljudi kraljevo zhas, slato ketno na vrat,

ino bo koj tretji, v' zelim njegovim kraljestvu, zhe mu rasloshi te besede, katirih kralj ni ume-ti samogel. Daniel, svet boshji mosh, odgovori, neprestrašeno kralju: tvoje darove sam imej, ali jih snash enimu drugimu dati: sapisane be-sede ti pa vender hozhem isloshiti. — Mane se pravi, de tvojiga kraljestva ino tvojih let je konz. Thekel se pravi: ti si na vago djan, ino pre-tehtan, pa si prelohak. Farel se pravi: tvoje kraljestvo je rasdeljeno, Medzhanam ino Persa-nam dano. Ino glejte, Baltasar je sgubil she tisto nozh, svoje kraljestvo ino svoje shivljenje.“ Tako je Bog sodbo s' njim spolnil. Ravno tako nas uzhi nasha s. katolska zerkev, de bo tudi Jesus sodil, dusho ufaziga zhloveka prezej po smerti. Sveto pismo perpoveduje, de sta bila Lazar ino bogati mosh, prezej po smerti obso-jena. „Lazarjovo dusho so neshli, prezej po smerti, angeli v' nebesa ino bogatinzova dusha, je bila prezej po smerti v' pekel pokopana. Luk. 16, 22. Sato pravi, s. Apostelj Pavl: „Zhloveku je odlozhenno enkrat umreti, potlej pa sojenimu biti.“ Hebr. 9, 27. Jesus je djal spokornimu te-levaju: „Gotovo ti povem, she danš bosh v' raju per meni.“ —

Srezhni mi takrat, kader bomo stopili per-vizh v' hisho vezhnosti, zhe bodo nam pershli na prot angeli, bo tud nam Jesus milostliv. Ali gorje tistimu! katerimu prejd hudizhi, kakor angeli naprot pridejo. Oba tedej, pravizhni ino gresnik, oba bota stala pred sodbo boshjo. Pred njima bo she visela pravizhna vaga, ktira bo

oba pretehtala, pravizhniga ino krivizhniga. Pravizhniga sa nebesa, greslnika sa pekel. — Ljubi moji! ko bi sdejlé, vsakatiriga is naf, vagona ta pravizhna sodna vagona, ali bi ga vsdignila v' nebesa, ali bi ga vergla v' pekel? — Ino tista ura, pred sodbo boshjo, ni vezh delezh od vsaziga is naf, v' katiri bomo prevagani. Kristjani! morebiti pojdem danš teden jest, ino juter shtirnajst dni, is val kdo, na to pravizhno vago boshje sodbe. Te pravizhne sodne vage boshje se more bati ne le greslnik, ampak tudi pravizhni. II. 5. 10. „Vsi se moremo pokasati pred sodnim stolam Kristusovim, de vsaki prejme koljker je v' svojim shivlenju dobriga, ali hudiga storil.“ — Vender pa, pravizhni sna upati, de mu bo Bog per sodbi gnadliv ino milostliv, pa vender bres strahu ne sme biti, sato kir nevé, zhe nima morebit kaziga skrivniga greha, zhe ni morebiti is svoje sanikernosti, kaziga greha per spovedi posabil. Dost smertnih grehov je, katiri se skrijejo v' majhne grehe, postavim: napuh, ali pa mlazhnost v' flushbi boshji, se rada skrijeta, sato k' imata v' sebi veliko drugih mejhnih grehov, fusebno pomanjkanje gorezhnosti ino veselja do flushbe boshje. Sato opominjam val danš: ojstro sami sebe toshite ino sodite per spovedi preden greste, pred sodnika Jesusa Kristusa. Pojte v' dno svojiga serza, profite svojiga spovednika, de bo sturil s' valho vestjo tenjko rajtengo, sakaj, s. Janes prav: Skriv. rasod. 21, 27. „Nizh nezhistiga nepojde v' nebeshko kraljestvo.“

Bo rekel eden ali drugi, sej je Bog usmiljen, dobro posna zhloveshko slabost, tedej nemore zhloveka tako ojsiro ino terdo soditi. Ja dober ino neiskonzhno usmiljen je Bog, pa je tud pravizhen, on bo plazhal vsakiga po svojim saflushenju. Ga ni greha, de bi ga nam nesamogel odpustiti, pa sato ne sme zhlovek predersno (ferbeshno) greseliti. On tezhe sa sgubljenost ovzhizo, dokler je ne najde, ino se vesel nad njo, k' jo najde. On kakor dober ozhe, sgubljenost, pobolshane finove, v' svojo gnado sprejemle; on nozhe smerti greselnika, ampak de se spokori in shivi. — Ali na boshjo milost greseliti, je greh soper s. Duha. Torej nas opominja Jesus v' s. Evangelji, Joan. 9, 4. „Delejmo, dokler je dan, (to je, dokler imamo zhas) pride nozh, (to je smert) v' katiri se ne bo dalo vezh delati.“ S. Pavl pravi: Galat. 6, 10. „Dokler imamo zhas, delejmo dobro.“ —

Bosh rekel, nepobolshan greselnik, per sodbi bo Maria sa-me profila, sej je ona perbejshalfhe greselnikov. Bo profila, pa sa nepobolshane greselnike ne, ampak le sa tiste, ki greh sapuste ino gredo is tega sveta v' resnizhni pokori; ali greselnikov, katirih serza terdovratne ostanejo, ona ne posna, sa-nje ona ne bo profila, pa tudi ne angeli, ino nobeden svetnik boshji, kako bodo, Maria, angeli ino svetniki, sa nepobolshaniga greselnika profili? kir greselniki Jesusa sovrashjo, ino v' novizh krishajo po besedah s. Pavla, Maria, angeli ino svetniki, so popolnoma, s' njim v' ljubeshni sklenjeni,

njih volja je njegova volja: tedej, katiriga Jesus pogubi, tega tud Maria, angeli ino svetniki pogube.

Zhe pa ne proshnja svetnikov, ne angelov, ne proshnja Marije, per sodbi boshji gresfniku ne bo pomagala, oh moj Bog! kaj pa vender bo sa-nj? — — Misli gresfnik, Bog se me bo she usmilil. Ne bo se usmilil takrat nizh vezh, sato, kir bo preposno. Tud svet krish, s. rane, s. reshna kri Jesusa Kristusa, ne bo takrat nepobolshanimu gresfniku, nizh vezh pomagala, zhe pride on bres pokore v' vezhnost, sakaj takrat ne bo sa-nj, vezh gnade, nizh vezh vsmljenja, temuzh sama praviza ino ojstroft. —

Vzhimo se is tega, ljubi moji! kako drag ino imeniten je sa nas zhas, dokler ga Bog nam da na tem sveti. — Ino vender, moj Bog! kako ga flabo ljudje obrazhajo! Vezhdel sapravljaajo ljudje zhas, v' grehah ino v' lenobi. Sjutrej sgube, s' lenim spanjam, ino s' nezhimernim lishpanjam pred shpeglam; o poldne sgube zhas v' nesmirni jedi ino pijazhi, v' gresfnih pogovorih; svezher sapravljaajo zhas, s' pijanzhvanjam; po simi per igrah, ino v' gresfnim veselju; po leti, s' valvanjam, ino s' ponozhno vlazhugo; pred pustam sgube zhas, s' pijanostjo, s' plesam, ino s' nezhistostjo; v' shtirdefet dan skim pustu, jedo meso bres strahu, bres vesti, nej bo opoldne ali svezher, v' petik ali v' sabato; v' nedelah ino prasnkih, sapravljaajo zhas v' pohujshanju blishniga, ino v' rasshalenju boshjim. Otrozhe leta sgublajo ljudje v' otrozharjah;

fredne leta v' nezhistosti, v' golfijah ino krivizah; ino sadnjo starost, v' lenobi ino toshlivoſti. Poglejte! tako nespodobno ljudje zhaſ ſappravlajo, nameſt de bi ga ſkerbno, v' isvelizhanje ſvoje duſhe obrazhali ga v' grehih ſgublajo. O zhlovek! boſh jokal enkrat pred ſodbo boſhjo, k' boſh vidil, de zhaſa vezh ni, popravljati kar ſi pregreſhil, takrat boſh sdihval: o ſakaj niſem bolj ſkerbel ſa duſho, ſa frezhno vezhnoſt, ſa vezhno isvelizhanje! oh ko bi mogel, zhaſ naſaj perklizati, is vezhnoſti! ali kaj pomaga, ſnajdem ſe ſhe v' vezhnoſti, v' katiri ſe ne da nizh vezh dobriga ſturiti, nizh vezh popravi, kar fim v' ſhivlenju ſamudil. ſodnik me ſhe zhaka, od zeliga ſvojiga ſhivljenja, bo treba odgovor dati od ſturjenih grehov, pa tudi od vſiga, kar fim ſamudil; ſ' greham obloſhen, bres pokore, bres dobrih del, bres kerſhanſkih zhednoſt, ſtopiti pred ſodnika boſhjiga, kako ſtraſhno je to. — Glejte! tako ſe odpro ozhi greſhniku na ſadnje, kader ſtopi pred ſodbo boſhjo, pa kaj pomaga? ki je ſhe prepoſno, vſe je ſamujeno.

Sato sdeſej, dokler imamo zhaſ, gnado ino perloſhnoſt, ſkerbimo ſa ſvelizhanje ſvoje duſhe, sdeſej ſkerbimo, dokler ſhe Bog hozhe po-
bolſhanim, ſpokorjenim greſhnikam odpuſtiti, dokler naſ ſhe k' pokori vabi ino klizhe, dokler ſhe Jeſuf ni naſh ſodnik, ampak naſh ozhe, naſh brat, naſh ſvelizhar, katiri mozhno ſhe-
li, de bi vſi ljudje vezhno isvelizhani bili. — Kako bo pa greſhnik, pred ſodnim ſtolam, Je-

susa Kristusa, na sodni dan, toshen ino prepri-
zhan, bom povedal v' drugim delu.

II.

Do sdej smo premišlovali dušo v' vezh-
nosti, pred sosebnó sodbo boshjo; premislímo
jo sdej pred sploh sodbo boshjo; poshlushajmo,
kako bo greslník toshen, od svojih lestnih sov-
rashnikov, pa tudi prijatlov, de je vezhniga
pogubljenja saref vreden.

Pervi toshnik, katiri bo greslníka toshil,
bo sovrashnik nashih duš, peklenški satan.
„Satan, pravi s. Augushtin, bo spomnil greslni-
ka na kerstno oblubo.“ Per kerstnim kamnu,
je naš maslník prashal: „ali se odpoveš hu-
dizhu? všim njegovim djanju? ino napuhu, to
je, ali nozhesh hudizhu pokorn biti, ino nje-
govih skušnjav poshlushat, ino si odgovoril skus
svoje botre, jest se odpovem; tudi njegovim
djanju, to je, všim hudim mislim, sheljam, be-
sedam ino deljam, s' besedo, jest se odpovem
všim greham, vši posvetni zhašti, prasni hvali
ljudi, nezhimernim oblazhílam, jest se odpovem
všimu, kar hudobni ljudje ljubjo ino ishejo. Ako
bosh vidil, de to nisi sturil, de nisi ispolnil
kerstno oblubo, bosh sam preprižhan, de si po
vši pravizi, vezhniga pogubljenja vreden. —

Drugizh, greslník bo toshen, na dan sod-
be, od svojiga angela varha. Angel varh bo
skasal, koliko dobrih misel je zhloveku, she v'
pervi mladosti vdal, de ima varvati zhistost ino

nedolshnost; koliko dobrih misel mu je dajal v' odraslenih letih, de ima premagati hudobno nagnenje; on bo pokasal, de tista bolesen, je bila opominvanje, njegoviga angela, pa se vender, ni hotel pobolshati; de te bukve, una pridga; ta, uni spovednik, na katiriga je narajmal, je bilo sgol opominvanje, njegoviga angela varha, debi ga bil, k' Bogu napeljal ino isvelizhal, pa greslnik vfiga tega ni porajtal; angel varh, bo greslnika mozhno toshil pred sodbo boshjo, de ni hotel greslhne navade sapustiti, nevarne prijasnosti rastergati, de ni hotel svoj preklinvavski, klafarski jesik nasaj dershati. Gospod! porezhe angel varh, sturi tedej sdej s' to pregreslhno dusho, kakor je saflushila.

Tretizh, bodo toshili greslnika pred sodbo boshjo pravizhni. Sveto pismo pravi: Buk. Modrost. 5, 1 — 14. „Pravizhni bodo greslnikam nasprot stali ino jih bodo ojstro toshili, de so jih stiskali ino njih dela odvseli. Kader bodo to hudobni vidili, bodo od strahu vsi prepadeni, se bodo zhudili, kako so oni tako naglo, ino zhes vse vpanje svelizhanje dosegli. To so tisti, bodo rekli sami per sebi, katirim smo se nekdej posmehovali, mi neumni smo imeli njih shivlenje sa nespametno, ino njih konz sa nezhaft. Poglejte! sdej so pershteti boshjim otrokam, ino so med svetnike odlozheni. Mi smo tedej pot resnize isgreshili. Mi smo se na potu krivize ino pogublenja trudili, po te hkih potih smo hodili, na gospodovo pot pa nisimo porajtali. Kaj je nam pomagala prevsetnost? kaj je

nam perneslo bahanje, s' blagam? vse je pre-
 fhlo kakor senza, ino kakor ladja, katira po va-
 lovih, ké splava. Ravno tako smo tudi mijenja-
 li biti, kmalo potim, k' smo bili rojeni, mi
 nimamo nobenih zhednost, ampak v' svojih hu-
 dobijah smo konz vseli.“ —

Zhetertizh, bodo toshili gresfnika, pred
 sodbo boshjo svetniki ino svetnize boshje, de
 gresfnik je vezhniga pogubljenja vreden. Goto-
 vo! bo odgovorila zela nebeshka drushba: Vred-
 ni so smerti, nepobolshani gresfniki, odgovore
 sveti aposteljni, sato, k' so spokorjene dushe
 spet v' greh sapeljali ino pogubili; smert so
 vredni, odgovore s. Marterniki, kir niso shive-
 li po veri, sa katiro smo mi kri prelili; smert
 so vredni, odgovore pridgarji ino spovedniki,
 kir smo sa-nje skerbili, jih uzhili, jih opomi-
 novali, profili, svarili, pa je bilo vse saštojn,
 nej bo tedej gresfnik pogubljen, kir sam ho-
 zhe pogubljen biti. Poglej! gresfnik! tako bosh
 preprizhan na dan sodbe, de si vezhniga po-
 gubljenja vreden.

Bo rekel eden ali drugi, kdo me bo ven-
 der mogel priprizhati, mojih skritih grehov,
 pregresfnih misel ino shelja? poshlushaj, sve-
 tiga Krisostoma, kir pravi: „Na sodni dan bo
 semlja ino nebo, solnze ino luna, dan ino nozh,
 zhes gresfnika prizhala.“ Sonze, katiro je tvo-
 jim pregresfnim stopinjam svetilo; luna katira
 je gledala tvoje pregresfhne dela, ponozhne ta-
 mote. §. Jakop pravi: Jak. 5, 3. „Tvoji ples-
 nivi denarji, na katire imash dushe navezano,

bodo tebi naprizho.“ — Tisti krej tvoje nive, katiriga si od soseda, s' golfijo pervoral, tisto shito, katiro rajshi pustish v' shrambah konz jemati, dokler draga letna nepride, de bi ga prav drago prodal; preleshano, od molov sneedeno blago, katiro sa dobro prodajash, vse to bo prizhalo zhes te, na sodni dan. Kaj she vezh? — Poshlushej, kaj pravi, prerok Habakuk 2, 11. „Prizhali bodo kamni is sida ino les, s' katirim je sidanje vesano.“ O strashna misel! prizhalo bo kamnje, tiste preklete hishe, kir je doma vsih sedem naglavnih, devet ptujih, ino shtir v' nebo vpijozhih grehov; prizhal bo prag, tistiga hleva, tistiga poda, hrama, kuhnje, kir se je nezhisti greh dopernesil; prizhale bodo strehe, od pohishtva; veje od germoja; odeja od postelj; senze od skrivnih potov. O greschnik! misli, kaj bosh odgovoril sodniku Jesusu Kristusu, k' bosh preprizhan? —

Ino greschnik! zhe pa sid ino kamnje bo de govorilo na sodni dan, misli de tudi vest ne bo molzhala. „Tvoji grehi, pravi s. Augushtin, bodo na sodni dan vpili, ti greschnik, ti sam si nas sturil.“ Mi smo tvoje delo, bodo vpile pohujshlive oblazhila, katire si ti nosila, nezhisti pershona, Greschnik! kaj bosh na vse to odgovoril? —

Greschnik! kaj bo she le takrat, k' te bodo sazheli toshiti neverniki? kaj bo? kader bodo vstali Ninivitarji, kakor pravi Jesus: Math. 12, 41. „Katiri bodo sodili ino pogubvali kristjanske rodove.“ Ja porezhejo neverniki: pravizh-

na je, o Gospod, tvoja sodba, ko bi bili mi s'hlišhali tolkajn pridig, tolkajn kershanfskih naukov, ko bi bili mi prejeli tolkajn svetih sakramentov, ko bi bili mi imeli toliko gnad, toliko perpomozh sa vezhno svelizhanje, kakor so jih imeli katolfski kristjani, oh! mi bi ne bili pogubljeni, kakor so oni s' nami vred. O savoljo tega, gorje tebi, Iblansko mesto! gorje tebi Krajnska Deshela! ko bi se bilo to godilo na turfskim, po nejoverskih mestih, kar se je per vas godilo, per vas pridigovalo, ino uzhilo, bi bili she sdavnej turki ino neverniki delali ojstro, refnizhno pokoro, ino med vami, Bogu se usmili, je she tolkajn ino tolkajn terdovratnih, nepobolfskih kristjanov.

O moj Bog! kaj bo vender enkrat na sodni dan, kaj bomo odgovorili na vse te toshbe, na vse to preprizhanje? — Toshniki bodo hudizhi, bodo svetniki, bodo angeli varhi. Kaj bomo odgovorili, k' nas bo prepizhala lestna vest nashih skrivnih grehov? Oh! kaj drusiga hozhmo sturiti, kakor sdihvati, jokati, profiti ino moliti, per tronu milosti, per nogah svetiga krisha, na katirim visi Jesus, nash prihodni sodnik, iskati gnado ino usmilenje. Sato te profim, moj zhlovek, sodi sdej sam sebe, de ne bosh enkrat od Boga nefrezhno sojen. Nikar ne odlashaj pokore na sadnjo uro, nikar nizh vezh pokore ne odlashaj, de se nevtrudi nad taboj boshja milost. Nikar ne samudi lepe perloshnosti, kir sdej v' shtirdefetdanskim postu, te Bog k' pokori vabi. Sdej ti hozhe Bog vse grehe od-

puštiti. Moretiti bo peršhel skorej zhaš, k' bošh shelel šturiti pokoro, pa je ne bošh mogel, kir jo sdej nozhesh, k' bi jo lohka šturil. Šveta katolšhka zerkev sapove sdej šturiti dobro velikanozhno spoved, ino se spraviti popolnoma s' rasshaljenim Bogam; šturi tedej sdej, dobro, ponishno, zhišto, popolnoma, velikanozhno spoved. Šprashuj se zhišto, ino ozhišti svojo vešt. Sgrivej, obshaluj, kar si greshil, de si Boga, svojiga odreshenika, isvelizharja, svojiga ljubesniviga ozheta tolikokrat rasshalil. Obljubi mu per nogah svetiga krisha s' objokanmi ozhmi, de se hozhesh sareš pobolšhati, greshno navado sapuštiti, ino perloshnosti se ogibati, ino kar obljubish, dershi svesto, bodi perpravljen rajshi umreti, kakor se supet poverniti ino sgučiti perjasnost Jesusa Kristusa. Pokashi tvoje skrite rane Mašniku, de sazeli tvojo od grehov raneno dušho. Trudi se potim, k' ti bo sveta odvesa, vezhne šhtrafinge odvseła, de s' molitujo, poštam, almoshno, škusi poterpeshljivost, škusi krotenje tvojih pozhutkov ino greshniga nagnenja, sadošti šturish pravizi boshji, ino tako sbrishešh tud zhašne šhtrafinge. Poglej! to je vse, kar Bog od tebe terja, kar imash šturiti sdej v' šhtirdesetdanskim poštu, de opravišh ne le poverhi, ampak prav dobro velikanozhno spoved, zhe to šturish, se ni treba bati, ne posebne, ne sploh sodbe boshje, sakaj ona bo gnadljiva, bo vsmilena, ona te ne bo pogubila, ampah te bo vezhno svelizhala.

O ljubesnivi Jēsus! kaj ti hozhmo poverniti, sa tvojo ljubesen do nas? savolj nas si ti hotel krivizhno toshen, ino k' smerti krisha obsojen biti, sato, de bi tvoje toshenje nashe odreshenje bilo. Ti si hotel od hudobniga sodnika pogubljen biti, sato, de bi nam na sodni dan, od tvojiga ozheta vezhno shivljenje podarvano bilo. O Jēsus! bodi tedej nam vselej milostliv, sosebno pa na strashni sodni dan. Špomni se, ljubi Jēsus! de si pershel is nebel, na svet iskat nas sgubljene ovze, glej! tukej nas imash, sej vfi gremo sa taboj. Špomni se, de savolj nas si se trudil tri ino trideset let ino jokaj, sej nam gre k' serzu tvoja ljubesen; spomni se, de sa nas imash odperte rane! O Jēsus! skri nas v' rane tvojiga presvetiga ino presladkiga serza! Špomni se, de savolj nas, vifish na krishu raspet, oh! nikar ne pusti nas pogubljenje biti? Pomagej nam takrat, k' bo nas vse toshilo. David je le enkrat sdihnil. II. Kralj. bukv. 12, 13. „De je greshil“ ino ti si mu odpustil, sej tudi mi sdihujemo, oh odpusti tudi nam! „Peter se je mīlo jokaj, Matth. 26; 75, k' si ga pogledal!“ sej tudi mi jokamo, oh poglej tudi nashe solse! Škleni takrat nad nami gnadjivo, milostljivo sodbo, de ne bomo pogubljeni, ampak skusi tvoje svete rane, skusi tvojo sveto refhno kri, skus tvojo smert ino terplenje, de bomo skusi tebe o Jēsus, vezhno svelizhani!! Amen.

Zheterta

postna pridiga.

Ljudje bodo od strahu sahnili, kir nebeshke mozhi se bodo gibale. Luk. 21.

Nekteri ljudje, sosebno v' nashih zhashih, ne morejo ino nozhjo nekterih evangelskih resniz shlishati, ino ne radi vidjo, ali pa she godernjajo, zhe shlishjo is prishnize od njih pridigovati; pravjo: ta, uni pridigar le prevezh strashi, tako, de postanejo ljudje vsi nemirni, nepokojni, pridejo v' notrajne teshave, in vse sorte zvible, ino sgube na sadnje vse veselje.

To je res, de bres potrebe ni treba obeniga strashiti. Pa vender, postavim: pred mano gre slepiz, katiri nizh ne vidi, jest grem sa njim, ino ga vidim, de gre naravnost proti globoki vodi, tako, de zhe va-njo, pade, ne bo nikolj vezh ven prishel; jest ga gledam ino vidim, de zhe se she enkrat prestopi, bo va-njo padel. Ino ravno takrat ga sgrabim ino ga nasaj potegnem. Kaj se bo sato jesil ino porezhe: sakaj si me v' taki strah perpravil? mi she le more hvaleshen biti, sato, k' fim mu is nevarnosti shivlenje otel.

Sdej premislite, koliko tazih slepih kristjanov, shivi na svetu, ke v' en dan v' grehah, kakor, de bi ne bilo ne Boga, ne nebes, ino

gredo naravnost v' pekel, zhe se nasaj ne oberejo. Pridigar, Jesufov evangelist jim vpije na vshefa: sapusti greh, ali bosh vezhno pogubljen: slovo dej pregreham, ali pa ne bosh nikolj Boga gledal. — On odpre pred njim peklenške vrata; to jih prestrašhi, oni sapuste greh ino nastopijo pot vezhniga svelizhanja. Ali ni tedej prav, de jim je pridigar strah napravil? — Ino, ljubi moji! kaj ni Jesus tudi sam pridigoval od nespokorjeniga, terdovratniga greslnika, postavim od bogatiga masha? Luk. 16, 26. Ali ni sam govoril svojim aposteljniam od strahu sodniga dneva? Luk. 21, 25 — 33. „Ljudje, pravi on, bodo sahneli, kir nebesneke mozhi se bodo gibale, od strahu ino zhakanja tega, kar ima zhes ves svet priti.“ Ali ni Jesus sam govoril od vezhniga ognja? — Matth. 8, 12. Od peklenških shtranfing? — Mark. 9, 47. 9, 43. Tedej morejo njegovi namestniki ravno tako suriti, kakor je sturil Jesus, dobri ino ljubesni vi pastir. Sato hozhmo danš shtir poslednje rezhi dalej spremishlovati.

Shlifthali ste danš teden, de kakor hitro se bo dusha od telefa lozhila, pojde pred sodnika Jesufa Kristusa, ino tam bo obsojena, kamer je saflushila, v' nebefa, ali v' pekel; vi ste pa tudi shlifthali, kako mozšno bo greslnik toshen, na sodni dan, ino potim, k' bo tudi preprizhan, bo Jesus sklenil nad njim sodbo po njegovim saflushenju, ino kakor bo takrat sklenil, tako bo ostalo na vse vezhne zhase. Tudi pravizhni bodo v' prizho per sodbi, tudi oni bodo se-

jeni; sato, de bodo vidili vsi ljudje njih zhednost, svetost ino dobre dela, de bodo vsi ljudje preprizhani, de oni so vredni vezhniga nebeskiga plazhila.

Gorje na dan sodbe nespokorjenim gresnikam, kader bodo stali pred sodnim stolom Jesusa Kristusa! — Nasprot pa mir ino veselje sa pravizhniga takrat, kader bo prejemal od Jesusa vezhno, nebesko plazhilo! — Savolj tega, poshlushajte kristjani danš sodbo, katiro bo sklenil Jesus na sodni dan zhes sovrashnike ino prijatle. Popred pa sbe na kratkim pomislmo, kaj se bo godilo, preden se bo sodba sazhela. — Dej gnado, vezhni Bog! de s' danashnim premishlovanjam, bodo gresniki k' pokori prestrasheni, pravizhni pa potolasheni, ino v' dobrim poterjeni. Poterpite.

I.

Nash isvelizhar sodbo tako perpoveduje: Joan. 5, 28 — 29. „Ura pride, v' katiri bodo vsi, po grobeh glas boshjiga finu shlishali, ino is njih pojdejo, katiri so dobro delali, vstajaj v' shivljenje, katiri so pa hudo delali, vstajaj v' obsojo.“ Štrashne snamnja se bodo pred sploh sodbo godile. „Solnze, pravi Jesus: Jan. 24, 29, 30, 31. bo otemnelo, luna bo svetlobo sghubila, svesde bodo od neba padale, ino vse nebeske mozhi se bodo gibale.“ Š. Janes pravi: Škriv. rasod. 20, 11. „Jest sim vidil lepi beli tron, ino tega, k' je na tronu sedel; pred nje-

govim obližbjam se skrije nebo ino semlja; pred tronam fim vidil štati shive ino mertve, velike ino male, bukve so bile odperte, posebno bukve shivlenja, ino is njih so bili mertvi po njih delih sojeni. Morje ino pokopališha so dajale mertve is svojih grobov, ino vsaki je bil sojen po svojim saflusbenju, ino katiri ni bil sapišan v' bukvah shivlenja, je bil v' ogenj veršen.“ Kristjanje! per tem zhaštitlivim prasniku se bomo vfi takrat v' prizho snajdli. Jesuf bo poslal svoje angele s' glasno trobento, katiri bodo isklizali skupej vse ljudi od vseh krajev sveta. „Na buzhanje tvobente vstanite mertvi, bodo vštali vfi is grobov.“ Matth. 24, 31. Miljon ino miljon miljonov dušh bo peršhlo is nebes, is viz, ino is pekla, one bodo vsele nase svoje trupla, katire so v' shivlenju imele. Vesselje takrat sa pravizhne; strah sa greshnike. — Pridi ti, moje zhaštitljivo trupljo! bo rekla takrat isvoljena dušha, pridi ti moj svešti tovaršh, skleni se s' manoj, de greva vshivat v' nebesa vezhno plazhilo. Svelizhane moje ozhi! katire fim pred pregreshnim pogledi vmikvala, pridite, sklenite se s' manoj, sdej bova Jesufa na vse vezhne zhase gledala. Svelizhan moj jesik! katiriga fim krotila per jedi ino pijazhi, de ni klel, klafal, opravljal, ino ga le sa boshjo zhašt nuzala, sa svelizhanje moje ino mojiga blishniga dušhe, pridi, skleni se s' manoj, sdej bosh vezhno boshjo zhašt prepeval. Svelizhane vi moje ushesa! katire fim pred greham saperala, ino jih odperala le sa poslušhati besedo boshjo,

pridite sdej bote poslušhale angelsko petje. Svelizhane moje roke! k' ste delale vse Bogu k' zhaſti, pridite, sdej bote objele vašhe isvoljene brate ino sestre, boshje prijatle. Tako vsa veselja se bo sklenila duſha s' teleſam ino pojde v' nebefa k' Jeſufu. Šveto piſmo govori: I. Kor. 15, 42 — 45. „Trohlivo telo se ſeje, neſtrohlivo bo uſtalo; hodno, kerhko se ſeje, zhaſtitivo ino krepko bo uſtalo; meſeno telo se ſeje, ino duhovno telo bo vſtalo.“ Jeſuf pravi: Joan. 6, 39. „Volja njega, ki me je poſlal, je, de, kar jih v' me verje, obeniga neſgubim, ampak, de jih obudim poſledni dan.“ — Ali, kako ſhaloſtna bo pogubljenja duſha, k' bo ſagle-dala ſvoje zherno, gerdo, hudobno, pregreſhno truplo. Pojdi ſim, porezhe, prekleto, hudobno, pregreſhno truplo, k' ſi me v' tolkajngrehov ſapeljalo, pojdi s' manoj v' peklenſki ogenj terpet ke dol vezhne matre. Miſlite ſi, de vidite ſtati Jeſufa v' oblaku, ino pred njim ſbrane vse ljuđſtva, kar jih je blo od ſazhetka ſveta rojenih, ino kar jih ſhe bo do ſodniga dné. Glejte ſtati vse veſele okoli Jeſufa pravizhne, ino od ſtrani ſtati vse ſavershene, neſpokorjene greſhnike, polne ſtrahu ino obupanja. Pravizhni bodo na ſodni dan ozhitno od hudobnih lozheni, kir hudobni jih vezhkrat niſo hotli, ali ſo jih pa ſhe ſavoljo njih brumnosti ſani-zhovali, ſovraſhili ino preganjali. Jeſuf je rekel: Matth. 25, 31 — 40. „Šin zhloveka bo nekadaj (konez ſveta) na nebu v' oblakih s' mozhjo ino s' velizhaſtvam ſopet priſhel, ino vſi narodi bo-

do pred njim sbrani. Po pastirjovo, katiri ovze od koslov lozhi, bo dobre od hudobnih odlozhi. Dobre bo na svojo desnizo, hudobne na svojo levizo djal.“ „Kader bodo vidili hudobni, pravi modri: Modrost. 4, 5. Kaj se godi, bodo vsi prestrašbeni trepetali, polni obupanja, bodo vpili: kaj ti so tiſti, katirim smo se nek-daj posmehvali, mi smo jih sa nespametne imeli, pa smo bili sami neumni, ino glejte, sdej se perſhteti boshjim otrokam ino svetnikom boshjim. — Mi smo isgreſhili pravo pot... vse je preſhlo, kakor ſenza.“ — Takrat se bodo Jeſusove beſede iſpolnile: Matth. 25, 46. „Pravizhni pojdejo v' vezhno ſhivljenje, greſhniki pa v' vezhno pogubljenje.“ Ta glaſ bo veſel sa pravizhne, ſhaloſten sa greſhnike: Jeſt ſim tiſti, porezhe pravizhnim, sa katiriga ſte nozh ino dan ſielali, danſ val hozhem plazhati, s' nebeſhkim kraljeſtvam. Potim porezhe greſhnikam: Jeſt ſim tiſti, k' ſte me vlahzili od Anasa do Kajſeſha, od Kajſeſha do Herodeſha, od Herodeſha do Pilata: Jeſt ſim tiſti, katiriga ſte s' ſvojim greham preganjali, jeſt ſim vam ſvete Sakramente ponujal, pa jih niſte hotli prejema-ti: Jeſt ſim tiſti, katirimu ſte kervavi pot s' vaſhim grehi is teleſa preſhali: Jeſt ſim, katiriga ſte s' vaſho nezhiſtoſtjo topli: Jeſt ſim, katiriga ſte s' vaſhim napuham, s' ternjam krona-li: Jeſt ſim, ktiriga ſte s' ponovlenjam, ſtarih grehov na krish perbijali: Jeſt ſim noter do dan-aſhniga dneva molzhal, ino vse voljno terpel,

ali danš je dan plazhila. Grefhniki bodo v' pekel pahnjeni, pravizhni v' nebefa vseti.

Potim se bo Jēsus obernīl k' hudobnim rekozh: Matth. 25, 41 „Poberite se od mene vi prekleti v' vezhni ogenj.“ Poberite se, porezhe Jēsus nespokorjenim grefhnikam, prezh od me- me, klizal fim vaf k' sebi skus pridgarje, spovednike, pa niste hotli, poberite se ješt vaf nizh vezh ne posnam. Takrat, pravi Jēsus, bodo vpi- li grefhniki: Luk. 23, 30. „Hribi padite na nas! gore, pokrite nas.“ Sato, kir Jēsus bo takrat grefhnikam tako štrašhen, de ga ne bodo mogli gledati. Grefhnik, de se ne bošh takrat trefil pred sodnim stolam Jēsusa Kristufa, pojdi sdej k' njemu, tukej so spovednize, per spovedi se spravi s' Jēsusam. „Poglejte, tukej je jagnje boshje, katiro sveta grehe odjemlje.“ I. Jan. 29, 36. „Pojdi k' njemu, kakor sgubljen fin, ino rezi: Luk. 15, 18. „Ozhe! grefhil fim v' nebo ino pred taboj, persanesi mi!“ — Poberite se od mene, bo rekel na dalej boshji sodnik, prezh od mene vfi nespokorjeni grefhniki, prekleti ste od mene, desiravno fim sa vaf terpel, ino vmereš; prekleti ste od mojiga ozheta, prekleti od s. du- hu, saversheni ste od moje matere, kir po nje sgledih niste hotli shiveti, saversheni ste od vfiš angelov ino svetnikov, kir po njih stopinjah niste hodili. Vi ste nefrezhni na dušhi ino na telesu, poberite se prezh od mene. Pa kam, o Jēsus! kam imamo iti? „V' vezhni ogenj“ od govori Jēsus, Matth. 23, 41. katiro smeram go-

ri, pa nikdar nevgasne, smiram shge, pa nikdar ne fishge, katiri pesa truplo ino dusho.

Poberite se tedej dol, v' peklenški ogenj vi pogubljeni, sapri se sa njimi peklenjska jezha, katira se ne bosh nikdar odperla. Vender pa, pogubljene dushe, poglejte she enkrat nasaj, v' vashiga Boga, v' Jesusa, katiriga ne bote nikdar vezh vidile: poglejte she enkrat nasaj v' nebefa, katire se bodo sa vami na vezhno saperle. Poglejte nasaj she enkrat na angele, na svetnike, vsamite sa vselej od njih slovo, sa vse vezhne zhase. — Šlovo tedej svete tavshentkrat frezhne nebefa! jest ne bom nikolj tam gori prebival; slovo tebi nebesški ozhe! jest sam fim tebe savergel! slovo vam svetniki ino svetnize boshje, jest se ne bom nikdar veselil v' vashhi frezhni drushini! slovo tebi, Maria, zhista deviza! moji seshgani shnabli te ne smejo nikdar vezh mater imenovati! Šlovo tebi, moj angel varih! jest te sapustim ino grem k' hudizham! Šlovo vam, ozhe, mati, špovedniki, prijatli! nikoli vezh se ne bomo vidili, vi greste v' nebefa, jest v' pekel; vi k' Bogu, jest k' hudizham, vi v' vezhno veselje, jest v' vezhno terpenje! Šlovo tedej na vezhne zhasne! —

II.

Kakor strashna bo sodba nespokorjeniga greshnika, tako vesela bo pravizhniga. Kader bo prishel Jesus soditi shive ino mertve, se bo obernil k' isvoljenim, ino jim porezhe ves ljubesniv.

Matth. 25, 31 — 46. „Pridite isvoljeni mojiga ozheta, prejmite kraljestvo od sazhetka sveta vam perpravljeno; dokler lazhen fim bil ino dali ste mi jesti; shejin fim bil, ino dali ste mi piti; nag fim bil, ino oblekli ste me; ptuji fim bil, ino pod streho ste me vseli; bolan fim bil, ino postregli ste mi; — sterme bodo dobri rekli: gospod! kdaj smo te lazhniga nasitili, kdaj shejniga napojili, kdaj nasiga oblekli, kdaj te ptujza pod streho vseli, kdaj smo ti bolnimu stregli?“ Ino Jesus jim bo odgovoril: „Karkolj ste komu she tako malimu smed ljudi storili, tako obernem, kakor, de bi bili meni storili.“ O kako neisrezheni veseli bodo takrat isvoljeni, k' jim porezhe: pridite po plazhilo, katiriga ste saflushili s' svojo pokoro, s' svojimi dobrimi deli, kershanskmi zhednostmi. Pridite is vojske katiro ste imeli, s' svetam, hudizham, ino mesam, pridite sdej po krono. Pridite od dela, k' ste se trudili sa nebesa, pridite v' pozhitik. Pridite is ptuje deshele, v' vashe vezhno domazhije. Isvoljene vas imenujem sato, k' ste moji zhes vse frezhni priyatli, frezhna je vasha dusha! katira je meni flushila; frezhno vashe truplo! katiro ste na svetu pokorili; o frezhni ste od mene, od mojga ozheta ino s. duha! O frezhni od Marije, ino angelov! pridite, posedite kraljestvo. Pridite lazhni ino shejni pravize, sdej bote nasiteni! Pridite mirni ino pohlevni, sdej bodo nebesa vasha irbshina! Pridite savoljo pravize preganjani, sdej bote potolasheni! — Kader bodo isvoljeni to shlishali, bodo pokleknil!

na kolena ino hvalili svojiga stvarnika, sa gnado svelizhanja, od veselja bodo poskakvali ino peli, kakor David: Psalm. 121, 1. „Jest se veselim, k' grem v' hisho svojiga gospoda.“ Oni se vesele med saboj, kakor dobri otrozi ozheta nebeshkiga; „kir, skriv. rasod. 19, 7, 9. pershlo je shenitvanje nebeshkiga jagneta Jesusa Kristusa.“ Eden drugimu segajo po bratovsko, v' roke ino si voshijo vezhno frezho. Oni se vsdignejo proti nebesam, ravno takrat, k' se vale hudobni v' pekel.

Kaj ne? ljubi moji! mi vfi shelimo na dan sodbe, vshivati to veselje? — prav je, sdej je she zhaf, sdej se tedej vojskujmo, sa krono vezhne zhasti. „Eno samo je narbolj potrebno.“ Luk. 10. 42, de skerbimo sdej sa svelizhanje nashe dushe.

Hishni ozhe! ti se trudish, de bi obogatil svojo hisho, nej bo po pravizi ali krivizi, pa kaj ti bo pomagalo, ako bosh sedel na vezhne zhase v' pekleniskimu ognju; „kakor bogat mosh, Luk. 16, 22 — 24.“ Kdo ti bo dal le kapljo vode, de bi gorezho shejo pogafil? Revna mati! ti skerbish sa frezho svoje hzhere, ali kaj to pomaga? zhe pa nima hzhi strahu boshjiga ako bo njena dusha na vezhno pogubljenja?

Na sodni dan bo vse na svetlobo pershlo, takrat bodo vfi ljudje vedili nashe grehe, pa tudi sturjeno pokoro ino vse dobre dela. „Jest bom rasodel, pravi Jesus, skrivne rezhi od sazhetka sveta.“ Matth. 13, 35, „Nizh ni tako skritiga, pravi on, Luk. 8, 17, 12, 2. kar bi

se ne rasodelo.“ Takrat se bo vse vidilo, hudo ino dobro. Sdej se da vse sakriti, ali takrat bo vse rasodeto. Takrat se bodo vidile skrite ponožne ostudnosti, takrat se bo vidila, v' serzu skrita jesa, katira sdej tebe jej ino grise, takrat bodo ozhitne zelimu svetu krivizhne sodbe ino pravde; darila ino masila; takrat se bodo vidle krivize, tatvine in golfije. Pershlo bo na dan perlisvanje, sapelvanje, salesvanje, s' katirim si nedolshnost lovil, preslepil ino v' greh sapeljal. Pershla bo takrat na dan hinavska, fariserska brumnost, svojoglavnost per spovedih ino s. obhajilih; prasne, jesizhne, suhe grevenge, ne savoljo Boga, ampak le k' sadobljenju s. odvese. Pershle bodo na dan hinavske spovedi, per katirih si nalash tako govoril, de bi te spovednik ne shlishal, de bi te nesastopil, si perkrival hudobijo tvojiga serza. Vidilo se bo takrat hinavshtvo per spovedih, per katerih si se drenjal, kakor neumna shivina k' jasslam, s' jeso zhes druge, bres ponishnosti ino grevenge. O kako se bo takrat greschnik framval! ker takrat bo vse ozhitno, vse rasodeto, kader bo stal greschnik s' grehi, kakor s' pepelam potresen pred Bogam, pred angeli ino pred ljudmi. —

Pa tudi, kako veselje bo sa pravizhne na sodni dan, k' bo vse rasodeto. Le poterplenje imejte, pravizhni kristjani, pershel bo sodni dan, takrat se bo ozhitno praviza skasala. Takrat bo greh shtrafan ino zhednost plazhana, takrat bo stal Jesus na oblaku, v' svoji zhasti

sodnik, Pilat pa v' svoji framoti, med peklen-
skimi poslastmi savershen. Takrat bota sedela
na sodnih stoleh firshita apostelnov, Peter ino
Pavl, Nero pa, kater jih je vmoril, bo stal pred
njima vklenjen s' gorezhemi ketnami. Š. Janes
Kerstnik na desnizi Jesufa, Herodesh pa, katir
ga je pustil ob glavo djati na levizi med hudi-
zhi. Pravizhni bodo takrat med angeli ino svet-
niki, hudobni pa med peklenškimi poslastmi.
Takrat se bodo svetile dobre dela ino kersthan-
ske zhednosti pravizhnih, kakor solnze. Šveti
Pavl govori: II. Kor. 5, 10. „Vsi se moremo
pokasati pred sodnim stolom Kristusovim, de
vsaki prejme, koljkor je v' svojim shivlenju do-
briga ali hudiga storil.“ Ino Jesus pravi: Matth.
16, 27. „Zhlovekovi fin bo v' velizhastvu svo-
jiga ozheta s' svojim angeli prishel, ino bo vsa-
kimu po njegovih delih povernil.“

O ljubi moji! ako shelte imeti na sodni
dan mir ino veselje, takrat, k' bo vse rasodeto,
tako sturite sdej, kar Jesus uzhi: Matth. 6, 2,
3, 4. „Ako dasi almoshno, nej ne ve leva ro-
ka, kaj dela desna;“ to je, sturi dobro na tihim,
enkrat bo vse rasodeto; ako temu ali unimu
dasi vbogejme, ker terpi vboshtvo ino poman-
kanje, veseli se, na sodni dan bo rasodeto, takrat
bosh od Boga plazhan; ako se postish, veseli se,
prishel bo dan, k' bo to rasodeto, plazhan bosh
obilno od Boga; ako na skrivnim opravlash vsak-
danje navadne molitve, bodi vesel, prishel bo
dan, k' bo vse rasodeto, vse poverneno.

Vse bo tedej enkrat rasodeto, kar je sdej pred svetam skrito, dobro ino hudo, kakor se je sgodilo. „Sato sdej sposnajmo vse nashe skrite grehe, ne zhakajmo do sadnje bolesni, kir takrat sna prav lohka smanjkati gnade, zhafa ino perloshnosti. Nikar se spovednika ne bojte, ino ne framujte, kir niste njega, ampak le Boga rasshalili.

Tedej ljubi moji! vsakiga zhaka ali frezhna ali pa nefrezhna sodba. Na sodni dan bomo vsi stali pred sodnim stolam Jesusa Kristusa. Takrat bodo nas lozhili boshji angeli ali na desno, ali pa na levo stran. O vezhno frezhni takrat, ako bomo na desni! ako nam Jesus porezhe: „Pridite,“ — ali gorje nam, ako bomo na levi! ako on nam porezhe: „Poberiti se.“ — O Jesus, kaj bo snami, kir greslniki smo vsi, to moremo sposnati, bres hinavshinje, ki bomo tedej stali, na desni ali na levi strani? — O kaj drusiga nam je sturiti, kakor na kolena pasti, pred nasliga krishaniga Jesusa, ino tako k' njemu sdihovati:

O gospod! nikar ne misli na grehe nashe mladosti, ino nashe neumnosti. Tvoja sveta kri ino svete rane, ljubi Jesus! nej nam sbrishejo vse nashe grehe. Dej gnado, ljubi Jesus, de bomo na dan sodbe, vsi stali na tvoji desnizi, med tvojmi angeli ino svetniki, ino shlishali té vesele besede: „Pridite isvoljeni mojiga ozheta, ino prejmite kraljestvo od sazhetka sveta vam perpravljeno.“ Matth. 25, 31. Amen.

Peta

postna pridiga.

Kdo od vas bo samogel v' poshreshnimu ognju prebivati?
 kdo bo samogel v' sherjavzi obstati? Isaj. 33, 14.

Od peklenfskih fhtrafsing je sfer teshko veliko govoriti; pa je she veliko bolj teshko, od njih nizh govoriti, od njih popolnoma molzhati. Zhe se od njih govori, bi se vtegnile bojezhe serza prevezh prestrašhiti, ino zhe zhlovek od pekla popolnoma molzhi, bi vtegnil hudobni, nespokorjen gresfhnik misliti, de v' peclu ni vezhnih fhtrafsing, ino potem hudobni saref tako shivi', kakor de bi ne bilo ne hudizha, ne pekla, ne vezhnih fhtrafsing, dokler sadnizh po svoji smer-ti, sam nesrezho vezhniga pogublenja, na vse vezhne zhase terpeti more. Kir je dost ljudi, kakor med vami, mojimi poslusfhavzi, tam so tudi vse sorte serza. Nekteri bodo popred h' pokori sbudeni, skus strah vezhnih fhtrafsing, katire nespokorjeniga gresfhnika zhakajo; drugi pa skus upanje tistiga neismirniga veselja, katiriga je Bog perpravil vsm isvoljenim v' nebesih. Bog na zhudno visho zhloveka k' sebi klizhe, sato, k' sheli vse svelizhati.

Dosti ljudi je na svetu toko lenih ino sanikernih, de posabijo popolnoma Boga ino nebes. Takim ljudem je treba po vsih ustih po-

vedati, de bi se sbudili is pregresfniga spanja. Zhe kdo, v' te, ali uni hishi nekte kratke leta prebivati misli, jo preden va-njo gre, dobro ogleda ino premishluje, zhe mu ne dopade, ino ni sa njega, rajshi va-njo ne gre. „Kristjani! mi vfi pojdemo, pravi Modri. 5, 12. v' hisho, ali frezhne, ali pa nesfrezhne vezhnosti.“ Ino vender, koliko hudobnih, pregresfnih, ljudi je, katiri mislijo, de v' vezhnosti, bodo po svojih mislih le lepo prenozhvali, ino ravno sato vedno v' grehah shive. Veste, ljubi moji! de gresfnik popotje naravnost v' pekel, zhe nespokorjen vmerje, gre v' pekel, ino gori zelo dolgo vezhnost v' peklu. „Kdo od vas bo mogel v' poshresfnimu ognju prebivati? prasha prerok Isaia 33, 14. Kdo bo samogel v' sherjavzi obstati?“ —

Jesuf Kristuf, je vezhkrat od pekla ino od peklenfskih shtrafing govoril. Sato tudi jest, smem danf v' temu shtirdefetdanskimu postu, od tega vam govoriti. Mi bomo tedej danf premishlovali: 1) de je pekel, 2) de so peklenfske shtrafinge, ino 3) de peklenfske shtrafinge bodo vezhne. Štrafhan je krej, v' katiriga vas danf popeljem, ali nebojte se, jest vas bom spet nasaj peljal. Mi hozhmo le danf pekel, eno uro ogledovati, de bomo samogli rezhi, mi smo ga vidili, de ne bomo po smerti na dushi ino na telesu vezhne peklenfske martre terpeli, katere zhakajo nespokorjeniga gresfnika. Jest vam obljubim, ljubi moji! zhe bote danf od strahu trepelali, k' bote s' manoj ured peklenfske shtrafinge pre-

mislohlovali, se bote danš teden od veselja jokali, kader vam bom od nebesškiga veselja govoril.

Zhe bomo danš shaloštni per spremisshlovanju, strasšnih resniz peklenških marter, mislimo, koljko je tudi Jesus terpel, na dušhi ino na telesu, v' shiridesetdanskimu poštu, sosebno, k' so ga na Pilatovinu dvorišhu, tako rasgajsklali, de je kosha, košti, meso ino kri od njega kapljala, kaj se ni zeli pekel zhes njega vsdignil? —

Ti pa stvarnik zhašov ino vezhnosti, vezhni Bog! pomagaj s' tvojo gnado, de bo danashno premisshlovanje, od pekla ino peklenških shtrašing, našim dušham v' isvelizhanje. Poterpite.

I.

Pekel je tisti kraj, v' katirim pogubljeni, vezhne shtrašinge terpe. De je pekel, naš uzhi s. pisimo stariga ino noviga testameta. Job. pravi: 21, 13. „Greshniki se nesmasno vesele, ino se ravno takrat v' svojim greshnim veselju v' pekel vderajo.“ David pravi: Psalm. 48, 15. „Kakor ovze so pogubljeni v' pekel postavljeni, ino vezhna smert jih bo glodala.“ Prerok Isaias pravi: 5, 14. „Pekel je svoj gobez shiroko odperel, de bo hudobne v' se posherel.“ Ravno tako je Jesus Kristus sam uzhil od pekla v' novim testametu, on pravi: Matth. 10, 28. „Ne bojte se tistih, kateri samorejo truplo umoriti, dušhe pa ne, ampak bojite se velikovezh tistiga (Boga) katiri samore truplo ino dušho v' pekel vrezhi. Ja jest vam rezhem, pravi, nje-

ga se bojite.“ Na drugim kraju špet tako govori: Matth. 18, 9. „Bolsi je iti s' eno roko, s' eno nogo, s' enim ozhefiam v' nebefa, kakor pa s' obema v' pekel, v' katerim zheru vesti ne vmerje, ino oginj ne vgasne.“ Špet na drugim kraju pravi on: Matth. 22, 13. „Sveshite hudobnimu hlapzu roke ino noge, ino ga versite v' unajne tamé, kir bo jok ino shkripanje s' sobmi.“ Sato porezhe Jesus, Matth. 25, 14, po skleneni sodbi sveta: Poberite se špred mene vi prekleti v' vezhni ogenj, katiri je hudizhu ino vsm hudizhovim perpravljen.“ Ino hudobni pojdejo v' peklenške martre.

Pa kdo pride v' pekel? V' pekel pride, kdor kolj v' smertnim grehu umerje, katiri je gnado boshjo sgubil. Gorje tedej tebi, nesporjen gresnik! gorje tvojmu prekletimu truplu! gorje tvoji prekleti dusi! ako ti v' grehih shivish ino v' grehih umerjesh, sakaj tebe zhakajo grosne ino strashne peklenške shtrafinge v' peklu. Le ene same nebefa so, ne dvoje. Dvoje nebefa ne morejo biti, na tem ino na unim svetu. Evangelski bogatinz je imel nebefa na tem svetu, sato gori sdej na unim svetu v' peklenškemu ognju. „Vmerl je bogatinz, pravi Jesus Kristus, Luk. 16, 22, ino je bil v' pekel pokopan.“ Terdovraten gresnik! tudi ti bosh umerel, pa tudi ti bosh, kakor on v' pekel pokopan, ako greha ne sapustish, ino pokore ne sturish. Njegovo bogastvo se je v' pepel spreobernilo, njegova zhast se je skadila kakor dim, konz je njegoviga posvetniga veselja, na

vezhno je v' pekel pokopan. O pekel! ti strahen grob, is katiriga ni nikolj vezh obeniga odrefhenja. Gorje ino tavshentkrat gorje sa vfaziga, kater bo v' pekel pokopan! Ino kako lahko je v' pekel pokopan biti. Kako hitro ino naglo se v' pekel pride. Zhlovek! ako si nedolshnost sgubil, morefh delati refnizhno pokoro, de peklu odidesh. Ako nifi ne nedolshen ne fpokornik, tako bosh gotovo, kakor evangelski bogatinz v' pekel pokopan, v' katirim bosh terpel grosno strafhno peso.

Kakfhne so peklenške fhtrafinge? —

1) Grefhniki v' peklu, s' straham ino trepetanjam v' Boga mislijo, sato k' so pahneni na vezhno od boshjiga oblizhja. Svet Pavl, II. Tefal. 1, 9. tako pishe Tefalonizensarjam: „Oni bodo terpeli vezhne fhtrafinge, v' pogubljenju, pahneni spred gospodoviga oblizhja ino velizhafstva.“ Ta fhtrafinga bo nar bolj strafhna sa pogubljene, ker oni nikolj ne bodo Boga gledali, na vse vezhne zhafe, ta bo hujshi, kakor vfa druga peklenška pesa. Dufha, katira je vstvarjena, de bi Boga gledala, pa je pogubljena, strafhno martro sato terpi. Oh kristjani! to je strafhna pesa, ustvarjen biti, de bi Boga vshival, pa ga vender nikolj ne gledati. Kristjani! kdo sapopade to peklenško fhtrafingo. Pogubljena, prekleta dufha, se vedno is pekla proti nebesam povsdiguje, to de boshja malfhavna roka jo smeram nasaj peha, oh kakfhnen strah ino trepetanje! vef ogenj, vse peklenške posha-

sti; vse peklenške martre niso tako strašne, kakor je ta shtrafinga sa pogubljeno dušho.

Glej grešnik! ki sdej nožehš v' Boga misliti, takrat kader greh delaš, sato, de bolj predersno (ferbeshno) ino hudobno grešihš. Na smertni postelj, takrat se bošh sbrihtal, v' vezhnosti bošh mogel v' Boga misliti, pa s' trepetanjem. Sdej tedej misli, kader te skušnjavz v' greh napeluje, Bog je per meni, Bog mé vidi, kako bi mogel grešiti, ino Boga rasshaliti, de ne bošh v' vezhnosti pahnjen na vekomaj spred boshjiga oblizhja.

2) Huda vešt jih vedno boli ino pika! Jesus pravi: „Zheru njih vesti ne bo nikolj umerel.“ Mark. 9, 43, 45, 47. Pogubljena dušha klizhe nasaj vse minute, ure, dneve, tedne, mesze ino leta, katire je v' grehih napravila, pa jih ne bo nikolj vezh nasaj dobila; to boli, to pika! — Oh sdihuje ona! sdej fim vezhno pogubljena; — ké so sdej moji grešni tovaršhi? godzi ino plesazhi, nezhisti priyatli ino priyatlze? — ke je tisti moj ljubesnivi vosizhek, s' katirim fim jest moje pohujšhanje okolj vosila? sdej v' to, sdej v' uno oshtarijo? — Tiste slate ketne, katire fim okol vratu nosila? tiste slaste perstane? katire fim na perste natikvala? oh to boli, to pika! — Štrašna misel! sa prekleto dušho, jest fim padla, is tovaršhtva, mojih priyatlov, med hudizhe, is mehke postelje v' sherjavzo, is sme-ha v' jok, is zhasa v' vezhnost. Oh kako lahko bi bila jest svelizhana, pa nisim hotla! vezhni ogenj! hudizhove poshasti, vam bi bila snala

odjiti, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Isvoljeni boshji! per vas bi snala biti; vezhni Bog! tebe bi snala vshivati, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Moj stvarnik me je sa nebesa vstvaril; moj odreshenik je sa moje svelizhanje zhlovek postal, je kri ino shivljenje dal, je hitel sa mano, kakor pastir sa sgubljeno ovzo; koljkokrat me je glas f. duha, moja vest opominovala, koljkokrat sim se trefla pred peklam, koljkorat me je mezhila gnada hoshja per pridigah, per spovedih, v' bolesni, v' nesrezhah, per smerti tega, ali uniga priyatla; koljkokrat mi je greh smerdel, brumnost dopadla, mirna vest me veselila, koljkokrat me je hotel Jesus osdraviti, pa nisim hotla; to boli, to pika! — Zhlovek, premishluj, sapopadi zhe morefh, kaj se pravi to: huda vest, bo vedno preklete bolela ino pikala?

3) Greshniki so v' peklu med sgol hudimi duhovimi ino spakami; sakaj Jesus porezhe: Matth. 25, 41. „Poberite se od mene v' vezhni ogenj, katiri je hudizhu ino vsm hudizhovim perpravljen.“ Ravno kakor nas sveta vera uzhi, de isvoljeni bodo vezhno per Bogu, per Jesusu, per angelih ino svetnikih, de bodo isvoljeno drushino vezhno vshivali, ravno tako nas tudi uzhi vera, de greshniki bodo v' peklu vezhno med hudizhi prebivali, de oni bodo vezhno preklete duhove sa tovarfhe imeli. Poglejte, nezhisti salubljeni hudobniga, pohujshliviga tovarfhtva, to bo vasha vezhna nesrezhna drushnja v' peklu. Vi ne bote sami, bote imeli hu-

dizhe ino preklete duhove sa vashe tovaršhe. Nezhisti saljublenz! ti ne bošh sam v' peklu, tvoja mesena najemniza, bo tudi sraven tebe, tista nesframna peršhona, katire nobena pridiga, nobena spoved, ni mogla od tebe lozhiti, ta bo tud v' peklu per tebi; pa kako? ne vezh v' perjasnosti, ampak v' sovrašhtvu, is nje sladkih, medinih, perlisnjenih ust bo oginj shvigal, is nje saljubleniga ozhesa, bodo ognjene iskre letéle. Prekleti sapeljivz moje dushe, ali si tukej, bo vpila? povej sdej ali je nezhistost greh, kakor si govoril, de si me v' greh preslepil ino sapeljal, de si mi ukradil divishstvo, zhašt, nedolshnost, Boga ino nebesa. Ali je bila ljubesen, ali je bilo sovrašhtvo? ali je bilo veselje, ali je bila shalošt ino britkost? ali je bla slabost, ali je bila tvoja shivinska hudobija? Ja, ja, bo odgovoril pogubljen sapeljivz, sapeljivka, ti si kriva moje nefrezhe, tvoji sapeljivi pogledi, tvoja nesframna, nalishpana, pohujshhliva noshnja, tvoje perlisnene besede, so mi serze ukradile, ino pogubile mojo dusho v' pekel. Ali si tukej, nefrezhni par, bo vpila sakonska shena svojimu moshu, ubijavz tvojih otrok, sposnash sdej, de je pekel? k' si bil napuhnjen, sim bila prevsetna; k' si imel poštranske prijasnosti, sim bila nesvesta, k' si bil malovern, sim posabila na dusho ino na Boga. Ja tukej sim, ognjena kazha; bo odgovoril sakonski mosh, tukej je nash porod, nash otrozi, tvoj malo priden fin, tvoja napzhenost srejena hzhi, ti si kriva moje nefrezhe. Nefrezhni starshi! vpijejo otrozi, vi ste kri-

vi nashiga pogubljenja, vasha slepa ljubesen, s' katiro ste nam vse pregledali, vashi hudobni sgledi, s' katirim ste nas pohujshali, vashi prast-
noverni nauki, s' katirim ste nas popazhili, so
nas perpravli v' peklenški ogenj. Prekleta ura,
k' smo bili spozheti! prekleti dan, k' smo bili
na svet rojeni! — Šposnate kristjani? kako straš-
ne ino grosne shtrafinge morejo terpeti pogub-
ljeni v' vezhnim oginju? — Od tega vezh v'
drugim delu.

II.

Sraven teh shtrafing, bodo greslniki s'he
veliko drugih hudih shtrafing terpeli. Prav na
tanko nemoremo vediti, kako velike shtrafinge
pogubljeni v' peklu terpe. Kakor nikolj nemo-
remo prav dobro vediti, kako veliko veselje vshi-
vajo isvoljeni v' nebesih, ravno tako tudi ne-
vemo, kako neisrezhenno velike so peklenške
shtrafinge. Le toljko vemo; koljker nam sveti
moshje, sveti aposteljni, Jesus Kristus, ino zerle-
veni uzheniki od njih povedo. Š. Janes v' skriv-
nim rasodenju tako govori: „Pekel je tisti straš-
ni bresen, is katiriga se zhern dem ven vali,
kakor is rasbeljene pezhi. On pravi: prekleti
so v' ognju, kakor v' gorezhim, shveplenim
jeseru.“ Skriv. rasod. 9, 2. 21, 8. „Oni terpe,
pravi s. Pavl: II. Tefal. 1, 8, 9. „v' ognjenim
plemenu vezhne shtrafinge.“ Jesus od peklen-
skih shtrafing tako govori: „Doli je poshreshen
ogenj, doli je vezhni ogenj, katiri nikolj nev-

gaſne; doli je debela tema, v' katiri je tulenje ino ſhkripanje s' sobmi.“ „Doli, uzhi sadnizh ſvet Auguſhtin: Lib. de civit. Dei c. 16. je ref-nizhen ogenj, katiri shge ino pezhe pogublje-ne nam nesapopadljivo.“ — Šzer pa nej bo ogenj, kakorſhni hozhe, ſej na temu ni tolkajn leſhe-zhe, kako peklenſhi ogenj pogubljene pezhe ino shge, zhe jih le toliko pezhe ino shge, ka-kor naſh ogenj na tem ſvetu, kaj ni ſhe to groſno terplenje? kakſhna bolezhina je, zhe le gorezho iſkro na golo koſho poloshimo, zhe ſam ſhiv ogel v' rokah derſhimo, ali pa perſt na gorezhi ſvezhi. Kaj bi ſhe le bilo, ko bi mogel ti moj zhlovek, v' rasbeljeno apnenzo, ali pa v' rasbeljeno pezh iti, kako bi ſe trefel, ko bi ſhel v' pezh, kakſhna ſpezhenina v' pezhi? ino vſe lete bolezhine bi le kratko terpele, v' pe-tih, ſheſtih minutah bi ga moglo konz biti v' peklu pa nikolj. Ino zhe zhlovek terpi na tem ſvetu, terpi le na tem ali unim dejlu ſvojiga tru-pla, ali v' peklu terpi na enkrat na zelim trupu.

Jeſuf Kriſtuſ nam tako perpoveduje ſhaloſt-ni ſtan pogubljenih, on pravi: Luk. 16, 1—27. „Je bil bogatinz, katiri ſe je v' ſhkerljat ino v' tenzhizo oblazhil, ter je vſaki dan dobro ime-nitno jedel per ſvoji miſi. Per njegovih vratih je leſhal revni Lazar, poln ran ino bolezhin, tako ſapufhen, de je ſhelel drobtinze, katire ſo padale od miſe, (nevſmileniga) bogatinza, pa ſhe te mu niſo bile dane, le ſamo pſi ſo ime-li ſhe vſmiljene s' njim, de ſo hodili liſat nje-gove rane. Pa kaj ſe pergodi? Lazar umerje,

ino angeli ga neso v' narozhje Abrahamovo; (to je, v' nebesa) vmerje pa tudi bogatinz, ino je pokopan v' pekel. Is pekla usdiguje v' svojim terplenju svoje ozhi v' nebesa, od delezh sagleda Abrahama ino Lazara v' njegovim narozhji. Komej ga sagleda, milo joka ino vpije: Ozhe Abraham! nej se ti vsmilim v' ti veliki nesrezhi, poshli mi Lazara, de pomozhi konez svojiga persta v' vodo, ino saj nekoljko ohladi moj rasbeljeni jesik, kir grosovitno terpim v' tem plemenu. Ali Abraham odgovori: sin! spomni se, de si v' shivlenju prejel dobro, Lazar pa hudo, sato se sdej on veseli, ti pa terpish. Ino velik bresen je med vami ino nami, tako, de nobeden od nas k' vam, ino od vas k' nam nemore.“ — O neisrezhenno terplenje! —

5) Pa kako dolgo, ljubi moji! bodo mogli pogubljeni terpeti vse te strashne peklenške martre ino shtrafinge? Jesus sin boshji! odgovori, meni se neverjame. Sin boshji odgovori: „Vezhno.“ Tako on sam porezhe sodni dan: Matth. 25, 41. „Poberite se prozh od mene, v' vezhen ogenj.“ Nasla s. vera nas uzhi, de kakor isvoljeni v' nebesh bodo vezhno veselje vshivali, tako bodo tudi pogubljeni v' peklu s' vezhnim terplenjam plazhovali svoje pregrehe. Nej bojo na tem svetu bolezhine ino martre velike, kakor hozhejo, enkrat resnizhno nehajo, ino s' tem se zhlovek potolashi. Ali nesrezhna vezhnost nima nobeniga konza, nobeniga veselja, nobeniga upanja. Vezhnost je pogubljenim smiram pred ozhmi, ta misel jih smeram martra.

Kaj je vezhnost, tega nemore noben zhlovek na tanjko sapopasti; shajte, rajtejte, kakor dolgo hozhete, vezhnosti vender ne bote nikolj perkrajshali. Sheftaushent lét je she preteklo, kar Kajn gori, ali je pa on sato she kej vezhnost perkrajshal? ne sa eno samo minuto; in kader bo she sheftavshent lét ino she sheftkrat sto tavshent lét goril, ali bo po temu, kaj vezhnost perkrajshal? zlo nizh, ne sa eno samo minuto, ampak vezhnost mu bo smeram ravno tako dolga, kakor prvi dan, smeram se mu bo sazhenjala, pa nikolj nehala. Kader bo pogubljen duha toljko šotavshent lét gorela, koljker kapelz je v' globokim murju ino v' vſih vodah; koljker tavshent listja v' vſih borſhtih: koljker tavshent trave ino peſka po zelim ſvetu; koljker prahu na semli, ne bo vezhnost sa eno samo minuto perkrajshana, sakaj vezhnost bo vſelej popolnoma ino zela. O vezhnost! o vezhnost! kdo te ismeri, kdo te sapopade? O Bog! pravizhni Bog! ino pogubljen bo mogel vezhno v' peklu terpeti, vezhno v' ognju, vezhno med hudizhi, vezhno preklet, vezhno od Boga lozhen. O joj! gorje ino gorje! o tavshentkrat gorje! Ljubi moji! ko bi mi vezhkrat nefrezhno vezhnost premishlovali ino Jeſufove beſede: Matth. 7, 14. „Šhiroke ſo vrata, ſhiroka je pot, katira v' pogubljenje pele, ino doſti jih je, katiri po nje hodijo. Naſprot pa: Voſke ſo vrata, teſna je pot, katira v' shivljenje pele, ino malo jih je, katiri po nje hodijo.“ „Veliko je poklizanih, malo iſvoljenih.“ Matth. 20, 16.

Ali bi ne leshale te besede, kakor zentji teshke na nashih serzih? Zhe to premislamo, ali smemo upati, v' malim shtivilu isvoljenih, ali v' shtivilu prekletih biti? Kdor premishluje vezhkrat, ljubi moji! peklenško terplenje, pazh lohka sposna, sakaj so prvi kristjani, s. Pavl, prvi pushavnik, s. Anton ino drugi minihi v' pushave bejshali ino klofhtre napolnili, lohka sposna, sakaj so vezhkrat kralj ino kralize, kakor s. Ludvik Franzoski kralj, s. Elisabeta ogerska kraljiza, krone pred altar poloshili, ino se v' spokorjene, oblazhila oblekli, ino so bili she veseli, zhe jim je svet terzjal ali terzjalka rekel. Katiri premishluje vezhkrat peklenške martre, lahko sposna, sakaj so marterniki ino marternize svoje shivljenje s' veseljam dali sa Jesusa, ino sa katolsko vero. Kri prelili, kakor s. Nesha, trinajst let stara dekliza, s. Luzija, s. Agata, s. Katarina, s. Shtefan, s. Lorenz, vezhnost jim je, kakor malenski kamen na serzu leshala, sato so rajshi vse sapustili, vse prestali, de so le peklu vbejshali, de so le v' srezhno vezhnost perfhli. Ref je, de shtivilo tazih imenitnih, shlahtnih, isvoljenih kristjanov, zhe jih s' drugim ljudmi permerjamo, je fila majhno. Perve tristo let jih je bilo narvezh, tudi she posnej, od tega do uniga sto leta, ampak mejn nikolj, kakor v' nashih zhashih. Sato je pa tudi smeram pot v' nebesa voska, ino fila malo jih je, katiri po nje hodijo, nasprot pa, veliko jih je, katiri po shiroki zesti, v' vezhno pogubljenje gredo. Sato se pa ne zhudim, de, zhe se

hozhe v' nashih zhashh kaka nedolshna dekliza od sveta lozhiti, ino v' kloshter iti, pravijo posvetni ljudje, de je obnorela, de nima pameti. Zhe hozhe mladenzh svetu flovo dati, ino oblazhilo pokore oblezhi, pravijo posvetnjaki: slepz! kaj mislish? na svetu snash frezhen biti, sebi ino drugim pomagati, imash lepi um, lepe lastnosti, shkoda te je, de bi med osidjam gnil. — Ljudi, katiri toko govore, jest obshalujem ino milujem, sato k' so slepi. „Ali ne veste, de nebefa veliko filo terpe?“ Matth. 11, 12. Ali ne veste, de kristjan le skus krish ino terplenje v' nebefa iti samore, ino kdor ima nebefa na temu svetu, jih v' vezhnosti ne bo imel. Ali ne veste, de hudizh ima po zelim svetu mreshe postavljene, v' ktire kakor ribizh, posebno nespametne mladenzhe ino dekelze lovi.

Tako so svetniki ino svetnize boshje mislili nashh rajniki bratje ino sestere, sato so terpeli tolkajn sa nebefa. Kaj bi ne bilo greh, is Jesusa Kristusa, njegove matere Marije, svetnikov ino svetniz boshjih se norza delati? zhe je pa to greh, sakaj jih je pa vender toljko v' nashih zhashh, katiri brumne ino bogabojezhe ljudi sanizhujejo? sato, k' jih vidijo, de shive po boshjih ino zerkvenih sapovdih, de mashnike sposhtujejo, de svete Sakramente vezhkrat sprejemlejo, de le Jesusa ishejo, de se trudijo nozh ino dan, hoditi po stopinjah svetnikov ino svetniz boshjih, ali ni velik greh, take brumne, dobre, bogabojezhe ljudi sanizhovati, preganjati ino kleti?

Kristjani! veseli tedej danš bodimo, de smo bili sa eno uro v' peklu, ne sato de bi bili tam doli ostali, ampak de smo le strašhno peklenfko terplenje sposnali, de bi po smerti v' pekel ne peršli. Grefhnik! ti popotješh naravnost v' pekel, ti si sapopaden v' starih v' nebovpijozhkih grehah, shest soper s. duha, sedem na glavnih grehah, devet ptujih grehah, leti vlezhejo tebe naravnost v' pekel, zhe si v' tih sapopaden, ver- ni se nasaj, fizer si na zesti v' peklenfki bresen; sposnej svoje grehe, obshaluj jih, stori dobro spoved, delaj pokoro, de odidesh vezhnimu pogublenju, ino pridešh v' nebesfko kraljestvu.

Sato val profim, ljubi moji! ozhišite vaše duše, od vseh smertnih grehov, pa tudi majhnih; sakaj nizh omadeshvaniga ne pojde v' nebesfko kraljestvo, dokler ne bo do sadniga vinarja poplazhano. —

Ti pa ljubi Jēsus! poglej is tabernakelna na moje poslušavze, katire si odkupil ne s' slatam, ne s' srebram, ampak s' tvojo s. rešhno kervijo. De so grefhili, to sposnajo, sato svoje grehe obshalujejo, odpusti jim, sakaj ti vidish njih sgrevano serze. — Zhe so pa she katiri tukej, de so grefhnik, tvoji sovrashniki, sa té tebe danš profim, nebesfki ozhe, dej se jim spokoriti ino rešhno pobolshati, usmili se jih savoljo tvojiga fina Jēsusa Kristusa; sej je tvoj ljubi sin sam nam obljubil: — „karkolj bomo tebe profili v' njegovim imenu, to nam bošh dal.“ — Nebesfki Ozhe! to te profimo, dej nam grehe sposnati, obshalovati, de

nam jih odpustih, de nas od pekla ino peklenških shtrafing reših, leto te profimo nebeski ozhe! po Jesusu Kristusu, tvojim sinu, ušlihi nas! Amen.

Šesta postna pridiga.

Oko ni vidilo, uho ni slišalo ino še nobenimu ni v misel prišlo, kar je Bog tistim pripravil, katiri njega ljubijo. I. Kor. 2, 9.

Modri v' s. pismu pravi: Buk. modr. 3, 1 — 5. „Vsaka rezh ima svoj zhas, biti rojen ino umreti, biti smertno ranjen ino osdravljen, se jokati ino veseliti.“ Sato pa, k' ima vsaka rezh svoj zhas, smo mi sadnizh v' pekel stopili, de smo to strashno hisho od snotrej sposnali, ino vidili, kake shtrafinge ino kako dolgo jih pogubljeni v' peklu terpe. — Gorje vsakimu tistimu, katiri se ke doli vdere! sa njim se peklenške vrata sa vse vezhne zhase sapro tako, de is pekla sa njega nizh vezh odreshenja ni. — Danf homo spremishlovali vezhnost nebes; kader homo nebesa ogledovali, se homo v' duhu veselili, sakaj nizh bolj veseliga, nizh bolj tolash-

niga bi vam ne mogel pridigovati, kakor od nebeshkiga veselja. Ker je dost ljudi skupej, kakor tukej med vami, mojim poslušavzam, tam so vse sorte serza. Nekteri ljudje se dado popred k' pokori spreoberniti skus strashno spremishlovanje vezhniga terplenja, katiro nespokorjene greshnike zhaka; druge nasprot popred k' pokori omezhi premishlovanje ino upanje tistiga neismirjeniga veselja, katiriga je Bog vsm isvoljenim v' nebesih perpravil. Bog po mnogih potih zhloveka k' sebi klizhe, sato k' sheli vse svelizhati. Katiriga tedej ni sbudil danf teden strah, tega nej omezhi danf upanje ino veselje.

Ali ljubi moji! meni ni mogozhe nebes, v' katirih se vesele vsi isvoljeni boshji, tako lepo, kakor so same na sebi vam popifati, kir she sam v' nebesih nikolj nisem bil, ino tudi she sam nebeshkiga veselja nisem vshival, de bi samogel vam is skušnhe od nebes govoriti. Tudi she nobeden svetnik is nebes ni meni povedati pershel, kako se v' nebesih godi, ino ko bi sdejele tudi kaki svetnik namest mene tukej na prishnizi bil, bi ne mogel drusiga vam povedati, kakor I. Kor. 2, 9. „She obeno oko ni vidilo, uho ne shlishalo, ino nobenimu she ni na misel pershlo, kar je Bog tistim pripravil, katiri njega ljubijo; kir narmanjshe kaplje nebeshkiga plazhila, veselja ino zhasti nemore sapopasti, ne sgovoriti noben jesik, ne zhloveshki, ne angelski. Kaj so nebesa? kaj je nebeshko veselje? to bomo she le takrat sapopadli, kader zhe nam Bog gnado da, ke gori pridemo. Nar tolashljiv-

shi, nar lepshi ino nar boljshi, kar vam od nebes govoriti samorem, je letó: v' nebesih bomo Boga gledali; — v' nebesih bomo Boga ljubili; — v' nebesih bomo s' Bogam na vse vezhne zha-se sklenjeni, ino njega vshivali. —

Jest govorim danš greschnikam ino pravizh-nim; danš se bom s' obojim pogovoril. Greschniki! vas opominjam, spreobernite se; pravizh-ni! vas prosim, bodite stanovitni. Zhe po pre-tezhenih petih tednih vashe serza niso ble ome-zhene, nej gre vam saj danš k' serzu, kar go-vorim. Dobri neiskonzhno usmileni Bog! dej gnado, de bo saj danashna postna pridiga, ro-dila obilno sadu v' nashih serzah. Poterpite.

I.

Na tem svetu nemore nobeden zhlovek Bo-ga viditi. Š. Pismu pravi: II. Bukvah Mojsefa 3, 2, 3. „En dan se je Bog perkasal Mojsefu, pa v' gorezhim germu. Mojsef vidi, de germ gori, pa ne sgori, stopi blishej, de bi to per-kasen bolj na tanko premishloval.“ Ino glejte! Bog govori is gorezhiga germa: „Mojsef ne hodi blishej, sesuj tvoje zhevlje, sakaj kraj, na katirim stojish, je s. semlja, ino Mojsef sakrije svoje oblizhje, sato, de je samogel s' Bogam govoriti, Boga pa vonder ni vidil.“ — Na tem svetu tedej nemore nobeden Boga viditi. Mi szer snamo Boga viditi, pa ne s' nashimi me-senimi ozhmi, ampak le skusi vero, ine to bosh-je gledanje skusi vero s. Pavl I. Kor. 13, 12.

fhpegel imenuje, to se pravi: mi od Boga le toljko vemo, koljker so nam od njega tisti povedali, katiri so ga vidili. Preroki v' starim testamentu so Boga v' duhu vidili, ino fin boshji Jesus Kristus, katiri je bil od vekomaj per svojimu ozhetu v' nebesih; pa tudi Jesus zlo vfiga od nebes ni rasodel. On sam je rekel: Jan. 16, 5 — 14. „Jest imam vam she veliko povedati, to de do sdej vi she nemorete vfiga nositi ino sapopasti.“ Kdor bi hotel Boga ino njegove lastnosti na tajnko sposnati, bi bilo ravno toliko, kakor vse morje v' eno vrehovo lupino spraviti, to je pa nemogozhe. Pa ravno tako nemogozhe je, Boga ino njegove lastnosti na tajnko na temu svetu sposnati. Boga tedej gledati se pravi: boshje lastnosti, ino boshjo voljo na tajnko sposnati, ino nad temu neisrezheni veselje imeti; sposnati njegovo vfigamogozhnost, dobroto, pravizo ino ljubesen, kakor je, to se bo pa she le v' nebesih sgodilo, v' nebesih, kir homo gledali enga Boga v' naturi, ino trojniga v' pershonah, ozheta, fina ino s. duha, boshjo mater Marijo, miljon ino miljon miljonov isvoljenih boshjih. O misel, polna veselja! mi homo Jesusa vidili, Marijo, vse isvoljene boshje, svetnike ino svetnize, katiri so vsi med seboj ene misli, ene dushe, ene volje, eniga serza. Ko bi mi samogli na tem svetu to frezho imeti, v' tem, ali pa v' unim mestu, postavim v' Rimu, v' ti ali pa uni hishi s' boshjo materjo Marijo skupej priti, s' nashimi rajnkimi starshimi, ino sestrami se viditi, s' svetnikimi ino

svetnizami boshjimi se pogovarjati, katire zhaštimo na nashih altarjih, kakšna tolashba, kakšno veselje bi nam to bilo! To vem, ko bi imeli sadošt premoshenja ino sdravja, bi se prezej na pot k' njim podali, sato, de bi le nekatere ure smeli per njih biti. Oh kako od nebeshkiga veselja bi serze nam poskakvalo, mislijozhim: jest sim boshjo mater vidil, Marija se je s' manoj pogovarjala. Glejte, ljubi moji! vse to veselje naf zhaka v' nebesih, velika truma boshjih isvoljenih svetnikov, rajnkih staršov, bratov, sestra, ino otrok, katiri she vshivajo vezhno svelizhanje, ino sa naf prošijo, de bi škorej sa njim peršli, se vidili, se objeli, ino s' njim vred bili na vezhno per Bogu.

Veselite se, ljube dushe! bodite mirne, katire terpite na tem svetu sanizhovanje, preganjanje ino vboštvo, tam gori vaf zhaka vezhni mir, vezhno veselje v' nebeshki družini. Veselite se, katiri vsaki dan svesto zhaštite Marijo, vafhe kersne ino birmanske patrone, bote peršli v' njih tovarštvo, se bote s' njim veselili, v' njih veseli družni vekomaj; veselite se, ino bodite mirni, katiri vse is ljubeshni do Boga na temu svetu terpite, sej tam gori v' nebesih vaf zhaka krona marternikov v' té veseli družni; veselite se ino bodite potolasheni, katiri škerbite sa zhistoš, nedolshnost ino divištvost, vafho glavo bo lepfhala krona vseh svetih diviz, v' té veseli družni; veselite se ino bodite mirni, katiri sdej obshalujete vafhe grehe, ino jih pokorite, vafhe plazhilo je neisrezhenost v' ne-

befih, sakaj, vi bote na vekomej v' ti drushni Jesufa vidili, ino vse isvoljene boshje.

Kaj ne? kako radi vi brumni kristjani she sdej na tem svetu gledate Jesufa pod podobo kruha v' monshtranzii, v' s. reshnim telesu, vi niste nikolj bolj veseli kakor k' se tukej pred Jesufam snajdete; oh kaj bo she le takrat! k' ga bote od oblizhja do oblizhja gledali. Boshji angeli, Kerubini ino Šerafini, vsi svetniki ino svetnize boshje, katiri she Jesufa v' nebefih gledate, govorite vi danš namešt mene, povejte vi mojim poshlushavzam, kaj se vonder pravi Boga viditi? — V' imenu vsih isvoljenih boshjih odgovori kronani prerok David: „Oni so v' Boga vsi samaknjeni, oni so tako rekozh pijani od gledanja boshjiga oblizhja.“ Š. Augushtin pravi: „Boga le en sam firtelz ure gledati, je vezhi frezha, kakor biti tavshent lejt kralj zelga sveta.“ Ino ko bi pogubljena dusha gotovo vedla, de potem, k' bo sto let v' peklu neisrezhene martre terpela, bi samogla le enkrat, kakor skus shpranjo Boga viditi, v' nebefih, bi bla neisrezheno vesela, ino potolashena. Sato je rekel lepo s. Augushtin: „Sa se si nas, o gospod! vstvaril, ino nepokojno je nashe serze, dokler v' tebi neprebiva.“ Ravno to uzhi tudi katolska zirkev, kir moli sa verne mertve: Bog jim daj vezhni mir ino pokoj, ino vezhna ljuzh naj jim sveti, naj v' miru pozhivajo, to se pravi: o Jesuf! pokashi jim tvoje sveto oblizhje, daj jim tvoje velizhastvo gledati, tako bodo na vse vezhne zhase v' tem svelizhanim gledu pozhivale. Vender pa, ne le tako pozhivale, de bi

le gledale boshje oblizhje, one bodo tudi Boga ljubile, ino to je drugo plazhilo v' nebefih, de bodo isvoljeni Boga vekomej ljubili.

Ozhi imamo, de gledamo. Ozhi so, kakor dve svezhe, ino gledati se pravi, te dve svezhe pershgati, de pershgane hisho nashe pameti doft rasvetle, zhe je od sgorej rasvetljeno, ino zhe hozhimo od spodej serzhno kamerzo, serze ogreti, moremo lete dve pershgane svezhe vse-
ti, de ogenj v' pezhi nashiga serza pershgemo. Rasvetljena pamet tedej more zhloveshko serze ushgati ino vneti, ino ta ljubesnivi ogenj, ta dobrotljiva vrozhina se ljubesen imenuje.

Ljubesen je she sama na sebi perferzhna beseda. Zhe mi koga ljubimo, smo radi pernjem, se radi od njega pogovarjamo, ino se s' njim vred radi veselimo. Tako ljubijo isvoljeni boshji Boga v' nebefih; mi v' nebefih ne bomo samo Boga gledali, ampak ga bomo tudi ljubili. „Jesuf je shel enkrat na hrib Tabor, Matth. 17, 1 — 9. Ino je vsel s' saboj Petra, Janesa, ino Jakoba; na tem hribu je hotel njim nektare minute svojo boshjo, nebeshko zhaft pokasati, se je pred njim spremenil, ino njegovi obras se je svetil, kakor solnze, njegove oblazhila so ble, kakor sneg, ino glej, perkasheta se Mojsel ino Elias sraven Jesufa, ino glejte! svetel oblak njih je obsenzhil, is njega se shlifhi velik glas, ta je moj ljubesnivi fin, nad katirim imam vse svoje dopadajenje. Kader je Peter to vidil, mu je bil hrib Tabor tako per serzu, de je rekel Jesufu: Gospod, tukej je nam dobro biti, ako

hozheh? naredimo tukej tri shotorje, tebi eniga, Mojsefu eniga, ino Eliju eniga;“ ali Jesuf tega ni hotel; ino Peter je s' shalošnim serzam sveti, boshji, nebeshki hrib Tabor sapustil. Š. Augushtin, kader to premishluje, pravi: „Peter je pokufil le kaplo nebeshke sladkosti, ino na enkrat so mu ble vse posvetne sladkosti grenke. Kaj menish? prasha dalej, kaj bi bil she le Peter rekel, ko bi bil on smel pokufiti popolnoma vso globozhino tistih boshjih, sladkih tolasheb (troshotov,) katire si ti o gospod! tistim perpravil, katiri tebe ljubjo. Misslite si nedolshno, ali pa saref spokorjeno pershono, katira tako sveto shivi, de kader se ona snajde, poslavim, v' zerkvi pred shivim Bogam, v' Sakramentu s. altarja prizhjozhim ali pa doma pred s. krisham, de se sna tako ljubesnivo, tako savpljivo s' Bogam pogovarjati, kakor otrok s' svojim ozhetam, ona bo zhutila marfkatero uro, kako ljubesnivo Bog njeno serze nase vlezhe, bo zhutila, kako se Bog smiram bolj ino bolj k' nje perblishuje. Ja, zhutila bo v' svojim serzu, de ji gorko ino vrozhe perhaja. Ona szer Jesufa nevidi, ali blagor jim, katiri nevidijo, pa vonder verjejo.“ Joan. 20, 29. Ona ga sizer ne more she s' svojim rokami objeti, pa vonder zhuti, de je saref per nje, de te tolashbe ino snotrajniga miru, katiriga ona zhuti, ne more nobeden drugi, kakor Bog sam dati, ino se neisrezheno dobro pozhuti. Vidi, de v' nje molitviski kamerzi je na enkrat vse dergazh vzhorej je blo vse tamno, ino danf, k' moli ino premishluje, je svetli dan. Šveta brihka martra, podobe mate-

re boshje ino drusih svetnikov se ji sde, kakor shive, ona se nizh ne boji svojiga sovrashnika; nje je ravno tako v' nje hramu, kakor v' zerkvi, kakor je bilo s. Petru na hribu Tabor, ona misli, de od molitve ino svetiga premishlovanja ne bo mogla nizh vezh nehati, ino se more tako rekozh po fili od Jesusa lozhiti.

Sej se vé, de to obzhutljivo ljubesen imajo tudi saref poboshne dushe le malokrat ino ne dolgo zhafa, de bi bile s' Jesufam na tem svetu, kakor v' nebefih sklenjene. Mi smo na tem svetu, kakor v' kalni lushi, ali pa na mokrim kraju, kjer mokri veter rad potegne ino ugasne ogenj boshje ljubeshni, kateriga se trudimo v' nashih serzih ushgati, sato, k' je moker. Ino nekteri dan, zhe se zhlovek tudi trudi ino trudi, vender nozhe v' nashih serzih oginj boshje ljubeshen goreti, vse nashhe sdihovanje ino vfa nasha molitev je, kakor suha flama, katira nizh sherjavze ne sturi, katira bi oginj boshje ljubeshni pershgala, to je saref fitno, de ravno per molitvi zhloveku nar raj nepotrebne misli v' glavo hodijo, zhafne ino prasne skerbi gredo nam tako per nashi s. andohti na misel, kakor de bi desh ino sneg shel, sato dostikrat vfi mersli od Jesusa domu pridemo. Nozhem ravno rezhi, de brumne dushe sato she greshe, sej jim je she to sadoft hudo, de k' Jesufu hrepe ne, pa do njega nemorejo, de se jim nerodni svet v' prizho Jesusa po fili v' glavo tlazhi, uzherej so ble vse isvelizhane, ino danf morejo spet tolkajn suhote ino skushnjav terpeti. Vender pa, zhe tudi to obzhutljivo ljubeshen, s' Jesufam

brumne dushe na tem svetu le nekatere minute v' serzu obzhutijo, se lohka rezhe, de so one saj tisti firtelz ure s' Jesufam v' nebesih ble. Kar se pa tukej lé nekatere ure ali minute pokashe, to v' nebesih vezhno terpi. V' nebesih te ljubeshni hudobni svet ne more brumnim dusham nizh vezh vseti, sakaj v' serzah isvoljenih se boshja ljubesen nizh vezh ne vnema ino ne vshiga, ampak vedno gori. „Tam gori v' nebesih, pravi s. Augushtin, se mladost nikolj ne postara, sdravje nikol ne omaga, ljubesen nikolj ne ugasne, ino shivljenje nikol ne neha; temu nebeskimu veselju bo le samo to she manjkalo, namrezh Boga, katiri nam zhes vse dopade, kati-riga zhes vse ljubimo, tudi na vezhno s' njim sklenjeni biti ino ga vshivati.

II.

Kar meni dopade, ko pogledam, tudi shelim, ino ljubem, ino kar ljubem, tudi shelim smeram imeti, ino kader imam, ino se v' tem frezhniga zhutim, bi rad smeram imel ino obdershal. Ino glejte, ljubi moji, to se bo v' nebesih sgodilo, mi bomo v' nebesih skorej tako frezhni kakor Bog, sato kir bomo, kakor otrozi, na vse vezhne zhase per nashim ozhetu. „Mi bomo per njemu,“ pravi s. Janes v' skrivnim rasodenju I. 3, 2. „ino on bo per nas, mi bomo njegovi isvoljeni otrozi, ino on bo nash ljubi ozhe, mi ga bomo vidili, kakor je.“ O veselje! isvoljenje dushe, v' katirimu se ona topi, kir misli, tedej ne bom nikdar umerla, vezh-

no bom s' mojim Bogam sklenjena, shivela vezhno frezhno, vezhno svelizhana. Bo preteklo milijon ino milijon tavshent let, mojiga veselja vendar ne bo nikdar konz. „Ja, pravi modri v' s. pismu: 5, 16. pravizhni bodo vezhno shiveli.“ Glejte! brumne dushe, kaj vas zhaka sa brumnost, dobre dela, ino kershanške zhednosti.

Sato se nizh vezh ne zhudim, de so svetniki ino svetnize boshje raj vse prestali, kri prelili, de so le popred imeli vpanje, Jesusa gledati, ljubiti ino ushivati. S. Ignazius marternik Antjohenski shkof, kader je shlishal, de je sklenil zesar Hadrijan, de bo savoljo vere divjim sverinam v' jed vershen, se je neiskonzhno veselil, pa le to je Boga profil, de bi ga levi prezej stergali, kader jim bo vershen. Ino, k' je posnej svedil, de kristjani v' Rimu so sklenili sa njega profiti, de bi mu shivljenje ohranjeno bilo, je bil sato filno shalosten, on se usede ino pishe rimskim kristjanam, de bi vender tega ne sturili, kir she komaj zhaka, Boga v' nebesih gledati, ljubiti ino vshivati. On pravi: (Epist. s. Ignatii ad Roman.) „Sej mi nizh bolshiga ne morete sprofiti, de bom jest kri sa Jesusa prelil, sahvalite tedej Jesusa, de hozhe Sirskiga shkofa juter per sebi v' nebesih imeti: Moji perferzhni bratje! jest nizh drusiga ne ishem, kakor Jesusa, katiri je sa-me umerl, katiri je same pokopan bil, ino je na tretji dan od smer-ti vstal. Moji ljubesnivi bratji! lepo vas prosim, nikar mi v' nebefa ne branite; shiv vam pishem s' mojo lestno roko, sato, k' sa Jesusa is ferza umreti shelim. She sdej shlishim Je-

zusa, de moji dušhi pravi: Ignazi! pridi ti k' tvojmu ozhetu v' nebefa.“

Tako je, ljubi moji kristjani, shelel Ignazi, priditi k' svojimu namenu, k' Bogu v' nebefa. Kdor je le enkrat v' svojim premišlovanju od nebeshkiga kraljestva, ali pa per preje-manju s. Sakramentov tudi le en sam firtelz ure s' duham v' nebesh bil, ino je Jesusa le kakor v' shpeglu vidil, ta mere sheleti ino hrepeneti, skorej ino skorej per Jesusu v' nebesh biti.

Ljubi moji! odkrito serzhno morem sposnati, de se saštojn danš trudim dopovedati, kaj se pravi: isvoljeni boshji v' nebesh Boga od oblizhja do oblizhja gledajo, ljubijo ino ushivajo. Meni se skorej danš ravno tako godi, kakor se je godilo enkrat s. Augushtinu, kader je hotel pisati, se mu na enkrat Hieronim perkashe v' nebeshki zhašti, kir je bil umerl ravno pred nekaterim dnem, tode Augushtin tega ni vedel, Hieronim se mu tedej perkashe, ino ga ogovori s' tem besedam: kaj ishesh? Augushtin! kaj misliš zelo morje spraviti v' eno majhno posodzo? — Kaj ne? tvoje oko bo vidilo, kar she niso vidile zhloveshke ozhi; tvoje uho bo shlišhalo? kar she niso shlišhale zhloveshke ushesa, pusti, ne podstopi se kaj taziga, kar ti ni mogozhe, nikar ne ishi na semlji, kar se le v' nebesh najde, rajsh se trudi, skorej ke gor v' nebefa priti. Od te perkasni pishe Augushtin svojmu prijatlu s. Zirulu, ino pravi: „Jest sim zhutil per te perkasni s. Hieronima tako veselje ino tako serzhno sladkost, de sim shelel ino Boga profil, ko bi bilo mogozhe tisto mi-

nuto svet sapustiti, de bi bil le samogel en sam dan vshivati nebesko veselje, katiriga pokushnja mi je od s. Hieronima rasodeta bila.

O sato je sdihval kraljevi prerok David, ino je rekel: Psalm. 41, 3. „Kdaj bom vender pershel ino se snajdil pred tvojim oblizhjam, o gospod!“ — Sato je sdihval s. Pavl: Rom. 7, 24. „O jest revni zhlovek, kdo bo rastergal saveso mojiga umerjzohiga trupla, de se snajdem popred per tebi, moj Bog!“ —

Ljubi moji kristjani! kaj nam ne bo nebesko veselje zlo nizh per serzu? ali naf bo she smeram motilo posvetno veselje ino otrozhje kratkozhasnosti? Slovo tedej dejmo sapeljivimu svetu, mesu ino hudizhu; tam gori v' nebesih, ker naf zhaka Jesus, Maria, angeli ino svetniki, tam gori so sakladi (shazi), katirih nobeden tat ne ukrade, tam gori je tisto veselje, katiro ne bo nikdar minulo. Nikar ne bodimo tedej tako slepi, de bi tisti sedesh, katiri je nam pripravljen v' nebesih enimu drugimu pustili. Ko bi mogli sto ali tavshent let sa nebesa delati, kaj bi ne bilo to truda vredno, ali Bog hozhe le nekte dni, namrezh, dokler na svetu shivimo. Ljubi moji! le spomnite se vezhkrat lete resnize, de mi bomo po smerti vezhno shiveli, tedej skerbimo sdej sa dobro vezhnost. Mi bomo vezhno v' nebesih shiveli, tedej ne porajtejmo zhasniga terplenja. Mi bomo vezhno shiveli, ne bojmo se smerti, katira naf bo is tega sveta v' nebesa spelala. Mislimo vezhkrat sami per sebi: Gospod! de bomo le po

smerti vezhno per tebi v' nebesih, nam je she
sadoft, le tukej reshi, tukej pezi, tukej sekej
nikar nesanesi, de homo le enkrat per tebi v'
nebesih, de homo le tebe Boga gledali, ljubi-
li ino vshivali na vse vekomej.

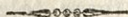
Tedej, ljubi moji! mi smo v' tém shtirde-
setdanskim svetim, postnim zhasu dolgo, pa sa-
res potrebno popotvanje sturili. Pervi teden smo
shli v' hisho smerti. Mi smo sosebno dolgo zha-
sa stali per smerti umirajozhiga, nespokorjeniga
greshnika. O srezhni vsi tisti! sto tavshentkrat,
katiri ste koj per prvi postni pridigi vashe greshe
ne navade ino blishne perloshnosti, sapustili,
rastergali sovrashtvo, ino se spravili s' vaslim
sovrashnikom, dali nasaj ukradene ali pa per-
golfane rezhi, povernili blishnimu dobro ime
ino poshtenje. Ali gorje vam gresnikom! zhe
niste tako sturili, vas zhaka strashna smert,
katira je sadela prekletiga apostelna Judesha
Ishkarjota.

Drugi teden smo stopili k' postelji pravizh-
niga umerjozhiga. Mi smo vidili, kako veselo
on umira, kakor Jesus na krishu. Pravizhne du-
she! nedolshne ino tudi spokorjene, taka smert
vas zhaka, ako bote do konza vashiga shivle-
nja stanovitne. —

Per tretji ino zheterti postni pridigi smo
stali pred sodnim stolam Jesusa Kristusa, dva-
krat; per sosebni sodbi se je mogel vsaki na
vago ulesti, kako teshik de je, ali je odvagan
sa nebela med isvoljene, ali sa pekel med po-
gubljene. Drugizh, per sploh sodbi so pershli
vsi mertvi ven is grobov, ino mi smo Jesusa

vidili priditi dol, katiri je naš vse v' dve trume rasdelil, ino je vsaziga, kakor je saflushil, na desno ali na levo stran postavil, ino je sapovedal angelam, de imajo pelati perve v' nebefa, druge v' pekel pahniti. — Poslednizh peti ino shesti teden smo shli vsi skupej v' pekel ino v' nebefa, de smo se preprizhali, de Bog je neiskonzhno pravizhen, kir terdovratne greshnike vezhno v' pekel pahne, pa tudi neiskonzhno usmiljen, kir nedolshne ino spokorjene greshnike k' sebi v' nebefa vsame. Ljubi moji poslušavzi! jest sim vam v' tem shtirdesetdanskim postnim popotvanju vse pokasal, samo to bom she vam prihodni petik, zhe mi Bog sdravje da, povedal, koliko je Jesus sa naše isvelizhanje na krishu terpel, ino kako je umerel; vi pa sdej svolite, kar hozhte, nebefa ali pekel. Jest hozhem vsaki dan sa vas per s. mashi moliti, vas pa tudi prosim, vi same molite vsak dan, de bomo vsi skupej prav ino dobro isvoljili. Bogajte, ljubi moji! opominvanje s. Duha, katiri pravi: „Zhlovek, spomni se per vsih svojih delih na shtir posledne rezhi, ino ne bosh nikolj greshil;“ ne bote nikolj vezh nobeniga greha sturili.

Tebe pa, ljubi Jesus! katiri si sa naš terpel, umerl, ino kri prelil, tebe prosim sa moje sveste poslušavze, dej nam vsim skupej na tem svetu, v' pravi resnizhni pokori shiveti ino umereti, po smerti pa v' nebeshko kraljestvo pridti, tebe tam gori, ljubi Jesus! gledati, ljubiti, ino vshivati zelo dolgo vezhnost. Amen.

Sedma postna pridiga.

Od sveste ure do devete je postala tma po zelim svetu, ino ob deveti uri je Jesus umerel. Matth. 26.

Danasnji dan je tako shalošten, de vsaki lohka sposna, de danš obhajamo terplenje, smert ino pogreb nashiga ljubesniviga odreshenika Jesusa Kristusa; — zerkev je vsa tamna; — tabernakel do kraja odpert; — altarji vsi oropani. V' zhernih oblazhilah pridejo dopoldan mashniki k' altarju, ino padejo ke pred altar na svoji obraš, ino objokaje premishlujejo Jesufovo smert.

Danš tedej, veliki petek ravno ob tem zhasu, ob tretji uri je fin boshji na krishu med dvema rasbojnikama sunej Jerusalemskiga mesta na gori Kalvarji sa nashe odreshenje umerel, ino svojo dusko v' roke ozheta nebeshkiga isrozhil. — Štrašno zhudne rezhi so se po njegovi smerti godile; od sveste ure do devete, po nashi navadi od dvanajstih do treh popoldan, k' je Jesus na krishu umeral, je po zelim svetu velika tamá postala. Vse ljuzhi na nebu so takrat, k' je fin boshji umeral, ugasnile, ne sonza, ne lune, nobene svesde ni blo nizh vezh viditi, dan je v' nozh spreobernjen bil. Berishki hlapzi, katiri so bili popred tolkajn serzhni, se vsi tresejo. Šodnikom, katiri so Jesusa popred k' smerti obsodili, serze tolzhe ino trepeta, kir

strašno ino zhudno se jim vidi, de na enkrat is svetliga dneva, tamna nozh postane. — Ljudstvo stoji vse prestrašeno, kakor pred hudim vremenam, kader prav treska ino germi, ino gleda, kaj bo? Šveti Dionis, narimenitnihi svesdoglediz tistih zhašov, sposna is svoje uzhenosti, de solnze nemore nikolj tako merkniti, savpije she v' svoji judovski slepoti: „ali more terpeti stvarnik nature, ali pa more pohishtvo zeli-ga sveta konz vseti.“ — Ja, ljubi moji, saref terpi stvarnik nature, ali ne le terpi, — sazhudi se semlja ino nebo, Bog umira na krishu!! — Vsih devet korov Angelov shalujte, nash Bog umira na krishu!! — vsi ljudje ino vse stvari shaluj-te, Bog umira na krishu, ino szer is ljubeshi do greslnika!! — Bog umerje, de bi greslnik vezhno shivil. O ljubeshi! ljubeshi!!! —

Kristjani! pojmo tudi mi danš na goro Kal-varja, ino mislimo de vidimo pred saboj Kri-stusa na krishu visiti, na pol shiviga, ino na pol mertviga, ino premishlujmo te dve resni-ze, Jesus terpi na krishu: perva resniza. Jesus umerje na krishu; druga resniza. Jesus! daj meni gnado sa tvojo zhašt spodobno govoriti, daj tudi mojim poslušavzam gnado, samerk-ljivo ino koristno me poshlufhati. Preden sazh-nem, profim sa radovoljno poterplenje.

I.

Poglejte kristjani takej na krishu perbitiga nashiga svelizharja; — njegova glava je s' ter-njam rasbodena; — njegovi obras je bled, ves

prepađen; — njegove svete roke ino noge so s' shebli na krish perbite; on vifi tri ure na krishu v' nesnanih bolezhinah, shebli rasganjajo saksebi njegove rane, po krishu tezhe s' njegovih ran s. kri; okol ino okol krisha je vse polno ljudi, ino gledajo to shalofno, pa tudi strashno pergodbo.

Pisarji ino fariseji se vstopijo pod krish, ino se norza delajo is Jesufa, se mu posmehujejo ino pazhijo, ga kolnejo, rote, ino v' njegovi obras plujejo, v' njega upijejo: drugim je pomagat, sam sebi nej sdej pomaga zhe more, nej stopi dol is krisha, zhe je fin boshji. Jesuf, kakor fin boshji, bi bil snal sapovedati: odpri se semlja ino poshri moje sovrashnike, ognjene strele pobite jih, kir je bil pa polni ljubeshni ino milosti, se zlo nizh ne masluje nad svojim sovrashnikam, katire vidi stati pod krisham, se mu pazhiti ino posmehvati, kakor dober, ljubeshni ino usmiljen prijatelj se sadershi proti njim, se oberne proti nebesam, moli ino profi tako nebeshkiga ozheta sa-nje: Luk. 23, 35. „Ozhe! odpusti njim, sej ne vedo kaj delajo;“ to je, saneshi, odpusti tem, katiri so mene na krish perbili ino umorili. Zhe je kdo tukej med nami, de ima piko do tega ali uniga, ali ne pervoshhi dobriga ozhesa, tega jest profim skusi kervave rane Jesufa Kristusa, nikar nej mu v' greh ne shteje. — Vidite, ljubi moji! tako se tudi mi proti nashim sovrashnikam sadershimo. Kader naf drugi opravljajo, kakor so Jesufa, molzhimo, kakor je on molzhal. Kader naf drugi rasshaljo ino sanizhujejo, nepovrazhujmo hu-

do s' hudim, kader naš kolnejo. Jesuf, kader je terpel, se ni jesil. Tudi ti moj kristjan se ne jesi ino ne kolni svojiga blishniga. Odpuštimo eden drugimu is serza, kakor je tudi Jesuf nam naše grehe odpuštil; ljubimo eden drusiga, kakor je Jesuf naš ljubil, tako bomo vredno prejeli sveto rešhno telo Jesufa Kristusa per s. Obhajilu. Zhe pa mi eden drugimu ne odpuštimo, tudi Bog nam naše grehe ne bo odpuštil.

S' Jesufam vred sta bla dva rasbojnika kristhana, Matth. 27, 33, dva tolovaja, oba sta bla fizer hudobna, pa uni na levizi she bolj, kakor ta na desnizi. Na levi strani je bil menim, de kaki star v' grehah sarashen hudodelnik, ta Jesufa saframuje ino preklinja. On pravi: Luk. 23, 39. „Zhe si ti Kristuf, pomagej sam sebi ino nama!“ Na desni strani pa mislim de je bil kaki mladenzh, v' mladosti sapeljan leta leviga svari ino mu rezhe: Luk. 25, 40. „Kaj se tudi ti Boga ne bojiš? glej mi dva po pravizi plazhilo sa naju dela prejemava, leta pa ni nizh hudiga sturil; po tém se oberne k' Jesufu, ino mu rezhe: spomni se name, kader pridešh v' paradish.“ Jesuf, k' ga vidi sgrivaniga ino pobolshaniga mu rezhe: Luk. 23, 43. Resnizhno ti povem, she danš bošh per meni v' paradishu.“

Poglejte greshniki ino greshnize, kako neisrezheno dober ino usmilen je Jesuf do pobolshanih greschnikov. Desiravno je bil Dismas ubijavz, puntar ino pregreshen zhlovek, mu vonder Jesuf savoljo njegoviga sgrivaniga serza vse grehe odpušti ino nebesški paradish obljudi.

Greslnik! katiri svoje grehe sposnash ino obshalujesh, premisli danš prav dobro, kako neisrezhena je milost boshja, tam, kir je veliko grehov, je gnada boshja she vezhi. — Bog nozhe smert greslnika, ampak de se spokori ino shivi. — Jesuf ni pershel, sveta sodit, ampak greslnike spreobernit. — Misli, kako ljubeshni vo je Jesuf s' greslnikam ravnal, — kako milostljivo je Petra pogledal, Luk. 22, 61, — kako prijasno Magdaleno sprejel; Luk. 7, 44 — 49, — kako milostljivo sgrivano presheshtnizo v' svojo gnado vsel, Zah. 8, 7 — 12. ino kako veselo je rasbojnika na krishu uhlishal na sadnjo uro, mu rezhe: Danš bosh s' manoj v' paradishu. Pobolshani greslnik ne obupaj nad velikim shtivilam, tvojih grehov, glej rasbojnik sadobi gnado, saupaj, tudi sa té je she milost boshja, le sposnej svoje grehe, le zhisto se jih spovej, le obshaluj jih s' ljubeshni do Boga, ne sturi jih nizh vezh, tudi tebe bo Jesuf v' svojo gnado vsel, pa le nizh vezh pokore ne odlashaj, ako hozhesh, de bo po smerti tebe Bog, koker njega vsel v' paradish. Le en sam, pravi s. Augushtin, namrezh desni rasbojnik, je na sadnjo uro odpuhanje sadobil, od katiriga nam pove s. pismu, pa le en sam, sato de nobeden ne obupa, uni na levizi je savershen, zato, de bi nobeden ferbeshno ali predersno na boshjo milost ne greshil.

Maria, Jesusova mati, ino Jesusovi ljubeshni vzhenz, s. Janes sta stala stanovitno pod Jesusovim krisham. Jesuf pogleda Marijo, ino ji s' ozhmi v' s. Janesa migne, rekozh: Jan. 19, 26.

„Poglej, ta bo sa naprej tvoj fin!“ Potém Jesuf f. Janesa pogleda, ino mu migne s' ozhmi v' Marijo, rekozh: „Poglej, ta bo sanaprej tvoja Mat.“

Jesuf ni le samo v' shivlenju svojo mater ljubil, ino sa-njo fkerbel, ampak tudi she na sadnjo uro jo je ljubil, ino sa-njo fkerbel. Shlishefsh fin? fhlishefsh hzhi, ljubi tudi ti tvojga ozheta, tvojo mater noter do smerti, ne le v' mladosti, ampak tudi v' starosti, dokler jim smert ozhi satisfne, fosebno pa jim sturi dobro v' njih sadni bolesni, ino tudi she po smerti jih ljubi, ino v' zhasti imej. „Vi otrozi, katiri ste she sami v' sakon stopili, pravi f. Temash, katiri ste she sarozheni, pa vonder she starfhe imate, vi ste dolshni vezh ljubiti vafhe starfhe, kakor pa vafhe otroke.“ Sakonfski fin! sakonfska hzhi! ti fi dolshna popred dati tvojemu ozhetu, tvoji materi kof kruha, kakor pa tvojemu otroku. Narpopred, pravi f. Hieronim smo dolshni ljubiti Boga, potim nafhe starfhe. Odrafheni finovi ino hzhere! fkerbite sa vafhiga stariga ozheta, staro mater, ne pustite jih v' pomankanju. Ne rezite nikolj starfham, vi nizh ne saflushite. Šin! hzhi! kaj fi pa ti saflushila do sedmiga, 3, 9, ali pa 10. leta. Dejte jim potrebno jed, pijazho ino oblazhilo.

Šosebno pa, odrafheni finovi ino hzhere! ne sapustite nikolj v' bolesni vafhiga ozheta, vafho mater. Vezhiga miru ino tolashbe nima bolni ozhe, bolna mati, kakor zhe vidita, de fin, hzhi jim sama stresheta, jih tolashita ino fkerbita, de starfham nizh ne manjka. Odrafheni finovi ino hzhere! fkerbite, de bodo va-

ſhi ſtarſhi ozhe, mati v' pravim zhaſu previ-
deni s' ſvetmi Sakramenti. Odraſheni ſinovi ino
hzhere! ſkerbite tudi ſhe ſa vaſhe mertve ſtar-
ſhe. Gorje! tiſtim ſinovam ino hzheram, katiri
ſvojim ſtarſham zlo ſmert ſhele, ſe nad njih
ſmertjo veſele, katiri godernjajo, ali jih pa ſhe
preklinjajo, de ſo jim premalo ſapuſtili. Gorje!
tiſtim, katiri ozhetovi ino materni teſtament
overshejo, ſe ſa erbiſhne praudajo ino prepira-
jo, ino revne duſhe ſvojih ſtarſhev leta ino le-
ta v' vizah terpeti puſte; to je ſmertni greh. Š.
katolſhka zerkev je ſapovedala, de tiſti otrozi,
ſinovi ino hzhere, katire ſhtiftenge ſ. maſhe,
ali, kar ſo drusiga ſtarſhi v' teſtamentu ſa njih
duſhe dopolniti ſapovedali, odlahajo, imajo
v' zerkveno pano poſtavljeni, ino ne na ſheg-
nani britof pokopani biti. Šinovi ino hzhere!
dobro to premiſlite, ſlaſti vi, katirih ſtarſhi ſo
ſhe vam odmerli, ino v' vezhnoſt ſhli, ino vam
take dolshnoſti ſapuſtili. S' tem konzham per-
vi del, preden drusiga ſazhnem, poterpite.

II.

Zeſe tri ure je Jeſuf na krishu v' tazih
ſtraſhnih britkoſtih ino bolezhinah viſel, kakor
ſmo sdej ſhlifhali. Reſ je, ſtraſhne ſo ble bo-
lezhine, neiskonzhne teshave, kader je Jeſuf
na olſki gori kervavi put potil. Ali ſhe vſe bolj
ſtraſhne bolezhine ino teshave ſo ble tiſte, ka-
tire je Jeſuf te tri ure na krishu viſijozh ter-
pel. Veſ notrajni mir ga ſapuſti ravno v' nar-
vezhim terplenju. Nebefhki ozhe je namrezh

perpuštil po svoji neiskonzhni modroſti Jeſusu zlo vſe terplenje, karkolj ga je zhloveku terpeti mogozhe. Kamer Jeſuf pogleda v' ſvojih ſmertnih teshavah, niker nobene tolashbe ne najde. Zhe pogleda ſvojo mater Marijo, jo vidi, de nje duſha je ſhaloſtna noter do ſmerti, kam ſe zhe tedej obrniti? morebiti k' ſvojim vzhenzam? ti ſo od njega ſbejſhali. Hozhe per lju-deh tolashbe ifkati? oni ga preklinjajo. Ali per vikſhih duhovnih? ti ſe mu poſmehujejo. Ali morebiti per berifhkih hlapzih: ti ga martrajo. On tedej niker ne dobi tolashbe, ne od prijatlov, ne od ſovraſhnikov, ne od ljudi, ne od nebeſ, ne od ſemlje. On ſe tedej oberne k' ſvojimu ozhetu, ino klizhe perſerzhno ino preljubesnivo v' njega s' vſim ſaupanjem: Matth. 27, 46. „Moj Bog moj Bog! ſakaj ſi me ſapuſtil?“

Vzhite ſe iſ tega, pravizhni kriſtjani, vi, katiri morete veliko terpeti, de le s' terplenjam ſe pride v' nebeſa. Jeſuf ni bil ſapuſhen od ſvojiga nebeſhkiga ozheta nikdar ino nikolj, ſakaj njegova zhloveſhka natura je bla vedno s' boſhjo ſklenjena, ampak on je hotel tako terpeti ino nam pokasati, de druge poti ni v' nebeſa, kakor krishova pot. Miſlite tedej, pravizhni kriſtjani, takrat k' ſe bo vam ſdelo, de je vam nemogozhe vezh terpeti, miſlite, takrat de je tudi Jeſuf na krishu hotel terpeti groſne bolezhine. Vſi pravizhni ſo mogli na tem ſvetu, kakor Jeſuf terpeti veliko ſanizhovanja, preganjanja ino opravljanja, krishe, teſnave ino nadloge, veliko revſhino ino teſhke bolesni. Oh, ko bi ſe nam odperle sdeſj lé tukej preč

nami s. nebefa, bi vidili tamkej gori vse isvo-
ljene boshje svetnike, v' katirih se oni vesele ino
se bodo vezhno veselili, mi bi vidili, de vfi so
le skus krishe, teshave ino nadloge, is sanizhe-
vanja ino preganjanja perfhli gor v' to sveto pre-
bivalsthe. Mi bi vidili, de le kaj mejhniga je
vse zhasno terplenje proti tistimu neisrezheni-
mu plazhilu, katiro zhaka nashe truplo, ino
nashe dusho v' nebesih. Premishluj moj zhlo-
vek vezhkrat tvoje prihodno domuvanje, katiro
ti je v' nebesih perpravljeno, bosh vse krishe,
teshave ino nadloge, revshino, bolesen voljno
preterpel, zhe terpish she toljko krishov, teshav
ino nadlog, le spomni se, de po zhasnim terp-
lenju pride vezhno plazhilo.

Kader je Jesus vidil, de je bilo she vse
spolnjeno, kar je bilo od njegoviga terplenja
ino od njegove smerti prerokovaniga, samo ne-
kej is s. pisma she ne, je potlej na glas saupil:
Jan. 19, 28. „Shejin fim.“ Ni zhudo, de po
tem ko je Jesus tolkajn prestal, potem, k' je she
on na oljski gori tolkajn krivi ispotil, isjokal
tolkajn solsa; k' je tako neusmiljeno tepen bil,
potem k' je na potu is Jerusalema do Kalvarje
ves oflabel; potem, k' je she tri ure na krishu
v' nesnanih smertnih bolezhinah visel, ni zhu-
du pravim, de ga je sazhela potem sheja shgati
ino ga permorala savpiti: Shejin fim.“ Ven-
der pa islagarji svetiga pisma pravjo, de Jesus
je s' tem besedam, jest fim shejin veliko vezh
nasnani dati hotel, svoje gorezhe shelje sa is-
velizhanje nashih dush, kakor svojo pravo she-
jo. Po nashih dushah, ljubi moji, po tih je

Jesufa shejalo, ali, kaj pomaga, kir kristjani Jesufove ino svoje sheje nozhjo ugafiti. Vse terpi grosno urozho shejo, pa ne po vezhnih, ampak le po zhasnih rezheh. Tega pezhe ino shge sheja, pa le po napuhu ino prevsetnosti, de hi ga vse zhasnilo ino obzhislalo, ne pa po Jesufovi ponishnosti: Philipp. 2, 8. „s' katiro se je ponishal noter do smerti, smert je pa sturil na krishu, ga je sato povishal njegovi ozhe, ino mu je dal tako zhasitiljivo ime, v' katirim imenu se morejo vse kolena uklanjati v' nebesih, na semlji ino pod semljo.“ Uniga sheja nozh ino dan, pa ne po nebeskih sakladih, katire reja ino moli ne snedo, ampak le po dnarjih, le po posvetnim bogastvu. Ali kaj ti bo pomagalo moj zhlovek, ako ti zel svet sadobish, na svoji dushi pa shkodo terpish; ako per tvojih nesmasnih posvetnih skerbeh posabish na Boga, na dusho, ino na vezhno svelizhanje. Ta terpi neisrezhenno shejo po nesramnih, nezhistih, lushtih, kaj pomaga vshivati nezhiste lushte, katirih vender nikolj fit ne bosh. Kaj pomaga nesramnost ino ostudnost, kir pa lotarji ino presheshtvarji boshjiga kraljestva ne bodo posedli. O zhlovek! kolikor bolj bosh hrepenil po zhasnih menljivih, trohljivih rezheh, toljko vezhi shejo bosh terpel na tvoji dushi. Kristjani moji! tukej le v' sakramentu s. reshniga telefa, Jesufove s. reshne krivi, tukej je mersel studenz shive vode, kdor bo is njega pil, tega ne bo shejalo. „Nate, jejte, Matth. 26, 26. to je moje telo, usamite, pite, to je moja kri, kdor

pije is tega študenca vredno, — tega ne bo shejalo na vezhno.“ Matth. 4, 13.

Potem, kader je Jesus s' shovzam smeshani jefih savshil, je s' velikim ino terdnim glasam savpil: Matth. 27, 50. „Dokonzhano je. Ozhe! v' tvoje roke isrozhim moje dusho.“ Ino kader je to rekel, je glavo nagnil, ino je umerel.

Preden sklenjem moje govorjenje, vam dam shtir sosebne nauke od Jesusove smerti, de jih bote per obiskovanju boshjiga groba danf ino juter na tanjko premishlovali, ino ti so:

1) De pod svetim boshjim grobam, v' katirim Jesus pokopan leshe, vidite s' slatim zherkam sapisane te besede: Moja dusha! tako je mozno Bog ozhe tebe ljubil, de je savoljo tebe dal svojiga ljubesniviga fina v' terplenje ino smert. Na to neiskonzhno ljubesen Boga ozheta mislite per objiskanju boshjiga groba Jesusoviga. —

2) Premishlujte, kader bote boshji grob Jesusa obiskovali, de ravno tako, kakor naf je ljubil Bog ozhe, tudi naf ljubi Jesus fin boshji. Jesus sam pravi: Jan. 15, 13. „Vezh ljubesen nobeden nima, kakor zhe kdo sa svoje prijatle umerje.“ Ino on je sa naf vse na krishu umerel!

3) Kader bote boshje grobe objiskovali, premislite dobro, kako strashna hudobija je vendar vsaki smertni greh, sakaj le leti so Jesusa rasgajshljali, na krish perbili, ino na krishu vmorili. Katiriga greshnika Jesusova smert k' pokori ne obudi, tega tudi vse peklenjske martre k' pokori ne bodo spodbodle.

4) Sosebno si prav dobro k' serzu vsamite, kader bote molili ino zhasili Jesusa per obisko-

vanju boshjih grobov, kako shlahtna ino kako draga je nafha neumerjozha dusha. Nafha dusha ni odkuplena, ne s' slatam, ne f' frebram, ampak f' sveto refhno kervijo Jesusa Kristusa. —

Obernimo se tedej k' Jesusu nashimu odrefheniku ino svelizharju. Jest bom molil na glas, vi na tihama sa manoj sdihujte: narpopred te profim, ljubi Jesus, sa vse refnizhne spokornike ino spokornize, dej jim stanovitnost v' dobrim do konza shivljenja. — Profim te sa mlazhne kristjane, dej jim gorezhe shelje ino veselje k' flushbi boshji. — Profim sa gresfnike, dej jim gnado sturiti refnizhno pokoro sa svoje grehe. — Profim sa dushe v' vizah, dej jim vezhni mir ino pokoj. — Profim sa vse ljudi po zelim svetu; pershgi ljuzh nevernim, terdovratnim judam, de sposnajo, de samo ti, o Jesus si pravi shivi Bog. —

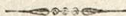
Profim sa nevernike, pomagaj jim sapustiti pregresfhno malikovanje, ino skleni jih s' tvojo f. zirkvijo. — Sadnizh profim sa zelo kerfhanstvo. Dej nam vsim skupej na tem svetu v' miru shiveti, po smerti pa v' nebesa priditi, de bomo tako vfi, sa katire si ti terpel ino umerel, tebe skusi zelo vezhnost gledali, ljubili ino ushivali, nashiga stvarnika, odrefhenika ino posvezhovavza, Boga ozheta, fina in svetiga duha. Amen.

*

*

*

Zhasť Bogu ozhetu, finu ino svetimu duhu, kakor je bilo od sazhetka sveta, sdaj, ino vsalej, ino na vse vezhne zhase. Amen.

KASALO.

Stran.

Perva postna pridiga.

O d smerti ino posebno od nefrezhne smerti grešnika	3
--	---

Druga postna pridiga.

Od frezhne smerti pravizhniga	14
---	----

Tretja postna pridiga.

Od dushe pred sodnikom	26
----------------------------------	----

Zheterta postna pridiga.

Od sodbe	41
--------------------	----

Peta postna pridiga.

Od pekla	54
--------------------	----

Shesta postna pridiga.

Od vezhniga plazhila isvoljenih v' nebesih	69
--	----

Sedma postna pridiga, (velki petek.)

Od terplenja Gospoda našhiga Jesufa Kristusa	84
--	----

n.

3

4

6

1

4

9

4

